

ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРИМЉЕНО: 29 SEP 2015			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
110-01-00031	06/15-0012		

На основу члана 46. став 1. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС”, бр. 18/05 и 81/05-исправка), члана 237. тачка 2) Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15-др. закон) и члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05; 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС и 44/14), на предлог Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре,

Влада доноси

ЗАКЉУЧАК

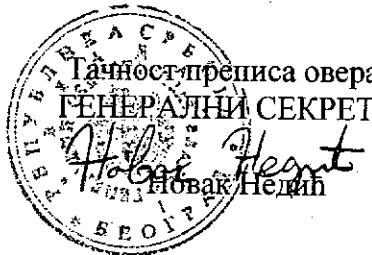
1. Прихвата се Извештај о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије за 2014. годину усвојен Одлуком Управног одбора Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије на 22. седници одржаној 11. августа 2015. године, који је саставни део овог закључка.

2. Овај закључак доставити Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, које ће један примерак овог закључка доставити Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије.

05 Број: 021-9971/2015

У Београду, 19. септембра 2015. године

ВЛАДА

ПРЕДСЕДНИК

Александар Вучић, с.р.

На основу члана 46. став 1. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05) и члана 237. тачка 2) Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, број 73/10, 57/11 93/12 и 45/15)

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ОДЛУКУ

о усвајању Извештаја о раду за 2014. годину
Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије

1. Усваја се Извештај о раду за 2014. годину Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије.
2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Број: 10-01-023/115-од/т
У Београду, 11.09. 2015. године

Председник
Проф. др Зорана Михајловић

ДИРЕКТОРАТ
ЦИВИЛНОГ
ВАЗДУХОПЛОВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ДИРЕКТОРАТА ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗА 2014. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

I. УВОД.....	5
1. Оснивање Директората.....	5
2. Послови Директората.....	6
3. Финансирање Директората.....	7
4. Организациона структура Директората.....	7
II. АКТИВНОСТИ И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ	8
1. Нормативно –правни послови	8
2. Европске интеграције.....	11
3. Заштита права путника	12
4. Међународна сарадња	13
4.1. Мултилатерална сарадња.....	13
4.2. Билатерална сарадња и билатерални споразуми о ваздушном саобраћају.....	14
4.3. Регионална сарадња	15
5. Међународне провере	16
6. Инспекцијски надзор	17
7.1. Инспекцијски надзор у области саобраћајне делатности.....	18
7.2. Инспекцијски надзор у области пловидбености	19
7.3. Инспекцијски надзор ваздухопловног особља	20
7.4. Инспекцијски надзор у области ваздухопловне медицине	20
7.5. Инспекцијски надзор у области управљања ваздушним саобраћајем.....	21
7.6. Инспекцијски надзор у вези са комуникацијским, навигацијским и надзорним системима и уређајима (CNS).....	21
7.7. Инспекцијски надзор у области аеродрома.....	21
7.8. Инспекцијски надзор у области обезбеђивања.....	23
7.9. Инспекцијски надзор у вези са обуком и лиценцирањем контролора летења, као и центара за обuku КЛ.....	26
7. Основне провере	26
7.1. Основна провера у области саобраћајне делатности	26
7.2. Основна провера у области пловидбености	26
7.3. Основна провера у вези са ваздухопловним особљем	27
7.4. Основна провера у области аеродрома	27
7.5. Основна провера у области обезбеђивања	28
8. Периодична провера	28
8.1. Периодична провера у области саобраћајне делатности	28
8.2. Периодична провера у области пловидбености	29

8.3.	Периодична провера у вези са ваздухопловним особљем.....	29
8.4.	Периодична провера у области ваздухопловне медицине.....	29
8.5.	Периодична провера у области управљања ваздушним саобраћајем	29
8.6.	Периодична провера у области комуникационих, навигацијских и надзорних системи и уређаји (CNS).....	29
8.7.	Периодична провера у области аеродрома	30
8.8.	Периодична провера у области обезбеђивања	30
8.9.	Периодична провера у вези са обуком и лиценцирањем контролора летења, као и центара за обуку КЛ.....	31
9.	Управни послови.....	32
9.1.	Пловидбеност	32
9.2.	Ваздухопловно особље.....	33
9.3.	Ваздухопловна медицина.....	33
9.4.	Ваздухопловне дозволе	34
9.5.	Управљање ваздушним саобраћајем	35
9.6.	Комуникациони, навигациони и надзорни системи и уређаји (CNS).....	35
9.7.	Аеродроми	35
9.8.	Обезбеђивање.....	36
9.9.	Обука и лиценцирање контролора летења, као и центара за обуку КЛ	38
9.10.	Одобравање летова.....	39
9.11.	Планирање и развој	40
10.	Трагање и спасавање	40
11.	Унапређење кадровских капацитета	41
11.1.	Саобраћајна делатност	41
11.2.	Пловидбеност	41
11.3.	Ваздухопловно особље.....	42
11.4.	Ваздухопловна медицина.....	42
11.5.	Ваздухопловне дозволе	42
11.6.	Управљање ваздушним саобраћајем	42
11.7.	Комуникациони, навигациони и надзорни системи и уређаји (CNS).....	42
11.8.	Аеродроми	43
11.9.	Обезбеђивање.....	43
11.10.	Обука и лиценцирање контролора летења	43
11.11.	Општи и правни послови	43
11.12.	Људски ресурси.....	43
11.14.	Планирање и развој	44
12.	Унапређење организационо институционалних капацитета	44

12.1.	<i>Систем квалитета</i>	44
12.2.	<i>Информационо-комуникациони послови</i>	45
12.3.	<i>Општи и правни послови</i>	48
12.4.	<i>Људски ресурси</i>	49
12.5.	<i>Финансије и рачуноводство</i>	49
12.6.	<i>Планирање и развој</i>	50
12.7.	<i>Информације од јавног значаја</i>	54
12.8.	<i>Управљање ваздушним саобраћајем</i>	54

I. УВОД

Правни основ за израду годишњег извештаја о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат), представља члан 46. став 1, Закона о јавним агенцијама („Сл. гласник РС“, бр. 18/2005 и 81/2005), према коме Управни одбор јавне агенције усваја и подноси оснивачу годишњи извештај о раду за протеклу годину најкасније до 1. марта текуће године.

У Годишњем извештају о раду за 2014. годину приказане су активности и резултати пословања Директората у области регулативе која је првенствено усмерена на даље усклађивање домаћег законодавства са европским прописима из области ваздушног саобраћаја, спровођење инспекцијског надзора и провера у земљи, међународних активности, као и међународних одита, стручног усавршавања запослених и др.

1. Оснивање Директората

Директорат је основан Одлуком о оснивању Директората цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Службени гласник РС“, број 102/03 и „Службени лист РЦГ“, број 61/03), коју су у истоветном тексту усвоиле Влада Републике Србије и Влада Републике Црне Горе. Иступањем Црне Горе из државне јединице, Влада Републике Србије доноси Одлuku о вршењу оснивачких права у Директорату цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Службени гласник РС“, број 53/06), а потом 2007.г. мења и његов назив у „Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије“ (даље у тексту: Директорат).

Директорат је основан 2003.г. између осталог и као резултат предузимања корективних мера тадашње Савезне Владе за отклањање негативних налаза о организацији ваздухопловне власти, које су претходних година дале Међународна организација цивилног ваздухопловства (ICAO), као и Федерална ваздухопловна администрација Сједињених Америчких Држава (FAA), у оквиру програма провере безбедности у ваздухопловству (ICAO USOAP и FAA IASA). Успостављање Директората, начин њиховог организовања и пословања је обавеза проистекла из потврђених међународних уговора у области цивилног ваздухопловства, што је препознато у извештајима релевантних међународних институција, и то: ICAO, Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја (EASA), Европске комисије, као и FAA.

У форми јавне агенције, Директорат је основан 2010.г. доношењем Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11 и 93/12; даље у тексту: Закон), са својством правног лица које има права, обавезе и одговорности утврђене Законом и другим прописима (члан 233. Закона). Примена других прописа на Директорат регулисана је чланом 242. Закона. Сходно ставу 1. овог члана, Закон о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05-исправка) се на положај Директората примењује само на она питања која нису уређена Законом. Дакле, само супсидијарно. Такође, ставом 2. члана 242. Закона је изричito прописано да се на права, обавезе и одговорности директора, заменика директора и запослених у Директорату примењују општи прописи о раду.

2. Послови Директората

Директорат као јавно овлашћење, обавља послове државне управе који су му законом поверили и који непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја. Сходно члану 234. Закона, Директорат доноси прописе и првостепене управне акте, издаје јавне исправе и води евиденције за које је овлашћен овим законом или другим прописом, обавља одит (проверу) и инспекцијски надзор над ваздухопловним субјектима, учествује у раду међународних ваздухопловних организација и институција и њихових радних тела, сарађује с надлежним органима других држава и обавља друге послове одређене овим законом или другим прописом. У складу са прописима Европске уније и чланом 234. став 3. Закона, Директорат издаје сертификат за пружање услуга у ваздушној пловидби и проверава да ли пружаоци услуга у ваздушној пловидби и даље испуњавају услове за пружање услуга.

Такође, Законом о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 87/11), у Делу шест који се тиче надзора, у Глави I (Надзор који проистиче из потврђених међународних уговора), су прописана посебна надзорна овлашћења Директората (члан 173. поменутог закона). Овим законом је прописано да се о надзорним овлашћењима Директората обавештава Европска комисија, као и да Директорат сваке године подноси Европској комисији извештај о извршеним надзорима у складу са преузетим међународним обавезама. Овакав вид надзора (надзор који проистиче из потврђених међународних уговора), јесте још једна специфичност Директората у односу на друге јавне агенције, односно говори о његовој „sui generis“ позицији.

Директорат је образован на начин да испуњава обавезе које проистичу из потврђених међународних уговора и домаћих закона како следи:

- Конвенција о међународном цивилном ваздухопловству (у даљем тексту: Чикашка конвенција) („Службени лист СФРЈ“-Међународни уговори, број 11/80), која налаже једнообразну примену међународних стандарда и препоручене праксе, неопходних за безбедност и редовност ваздушног саобраћаја у свим земљама потписницама;
- Мултилатерални споразум о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја (ECAA Споразум) („Службени гласник РС“, број 38/09 и „Службени гласник РС - Међународни уговори“, број 12/10), који Републику Србију, када је реч о цивилном ваздухопловству, интегрише у Европску унију и који посебно захтева примену прописа Европске уније у овој области;
- Међународна конвенција о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе (Евроконтрол Конвенција) („Службени лист СЦГ“-Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 4/05), која успоставља једнообразни европски систем контроле ваздушног саобраћаја;
- Закон о ратификацији Мултилатералног споразума о рутним накнадама („Службени лист СЦГ“-Међународни уговори број 4/05), који уводи заједничку политику у области рутних накнада и примену једнообразног европског система за њихово одређивање и убирање, као и примену јединствених санкција и принудне наплате у случају избегавања плаћања;

- Закон о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11 и 93/12);
- Закон о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05-исправка);
- правила и други подзаконски прописи усаглашени са прописима Европске уније и међународним стандардима у области ваздухопловства;
- остали потврђени међународни уговори и споразуми који обавезују Републику Србију.

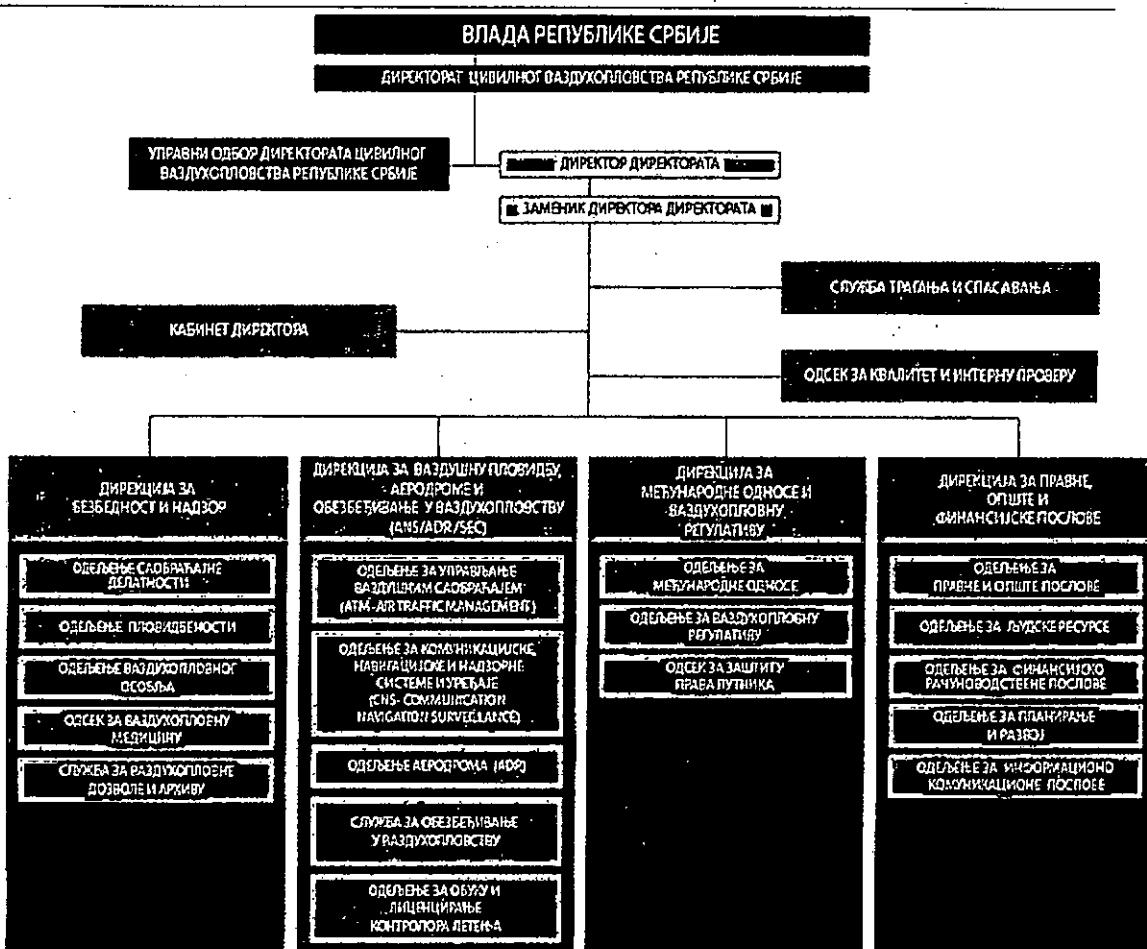
Различити сегменти пословања Директората су стални предмет провере многих међународних институција: ICAO, Европске организације за безбедност ваздушне пловидбе (Евроконтрол), Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја (EASA), Европске конференције цивилног ваздухопловства (ECAC), Агенције за обезбеђивање ваздушног саобраћаја САД (TSA) и Савезних ваздухопловних власти САД (FAA), као и експерата Европске комисије за оцену примене ЕСАА споразума. Из извештаја наведених институција о спроведеним проверама произилази да је пословање Директората усаглашено са међународним прописима и стандардима.

3. Финансирање Директората

Чланом 241. ЗВС прописано је да средства неопходна за обављање послова из свог делокруга Директорат обезбеђује самостално из: накнада за које је ЗВС прописано да се плаћају Директорату, као и дела накнада на име извршавања регулаторних и надзорних послова које се плаћају у складу са потврђеним међународним уговорима који обавезују Републику Србију (Међународне конвенције о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе EUROCONTROL и Мултилатералног споразума о рутним накнадама) и из дела терминалних накнада, утврђених годишњом трошковном базом на име извршавања регулаторних и надзорних послова, као и накнаде за унапређење ваздушног саобраћаја (путничка и робна накнада) и осталих извора у складу са законом.

4. Организациона структура Директората

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Директорату, урађена је унутрашња организација Директората, делокруг рада организационих делова и систематизација радних места, а према пословима у области ваздушног саобраћаја које Директорат обавља у складу са ЗВС.

II. АКТИВНОСТИ И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Полазећи од Законом утврђених надлежности и овлашћења, Директорат је у извештајном периоду спровео активности из следећих области:

1. Нормативно –правни послови

У току 2014. године Директорат је наставио са интензивном регулаторном активношћу, која је првенствено усмерена на даље усклађивање домаћег законодавства са европским прописима из области ваздушног саобраћаја.

Припремљена су два Нацрта закона и достављена Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (у даљем тексту: Министарство), као овлашћеном предлагачу материјала за седнице Владе:

1. Нацрт закона о изменама и допунама Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају, са пратећим документима;
2. Нацрт закона о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају, са пратећим документима.

Припремљени су и достављени Министарству, као овлашћеном предлагачу, предлози следећих аката које доноси Влада:

- Закључак Владе 05 Број 343-3099/2014 од 22. априла 2014. године о допуни Закључка 05 Број: 343-10589/2013-1 о прихвату Извештаја о променама у зони наплате рутних накнада „Београд“ у циљу поновног отварања ваздушног простора изнад територије АП Косова и Метохије за цивилни ваздушни саобраћај;
- Закључак о утврђивању Националне политике управљања ваздушним простором („Службени гласник РС“, број 8/14);
- Закључак Владе 24 Број: 119-4340/2014 од 26. маја 2014. године којим се констатује чланство у Управном одбору Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Предлог измена и допуна Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству;
- Предлог Националног програма безбедности.

Припремљени су и предлози аката које је овлашћено да донесе Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре:

- Правилник о радном времену контролора летења на оперативном радном месту (објављен у „Службеном гласнику РС“, број 33/14).

У циљу извршења поверилих послова државне управе који се односе на доношење прописа из области ваздухопловства, у току 2014. године одржане су **четири седнице Управног одбора Директората**. Такође, донета су **23 подзаконска акта**, који су објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“:

- 1) Листа авио-превозилаца којима је забрањено летење у Европској унији („Службени гласник РС“, број 2/14).
- 2) Акт којим директор Директората објављује Одлуку Проширене комисије Евроконтрола број 124 од 4. децембра 2013. године („Службени гласник РС“, број 2/14);
- 3) Акт којим директор Директората објављује Извод из Одлуке Проширене комисије Евроконтрола број 123 од 4. децембра 2013. године („Службени гласник РС“, број 2/14);
- 4) Правилник о заједничким правилима за доделу слотова и усклађивању редова летења на аеродромима („Службени гласник РС“, број 10/14);
- 5) Правилник о изменама и допунама Правилника о обезбеђивању континуиране пловидбености ваздухоплова и других ваздухопловних производа, делова и уређаја и о одобравању ваздухопловно-техничких организација и особља које се баве овим пословима („Службени гласник РС“, број 10/14);
- 6) Правилник о изменама и допунама Правилника о детаљним мерама за примену заједничких основних стандарда обезбеђивања у ваздухопловству („Службени гласник РС“, број 10/14);
- 7) Правилник о измени и допуни Правилника о допуни заједничких основних стандарда обезбеђивања у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС“, број 10/14);
- 8) Правилник о изменама и допунама Правилника о дозволи за обављање прегледа обезбеђивања („Службени гласник РС“, број 10/14);
- 9) Правилник о оперативној дозволи за обављање јавног авио-превоза („Службени гласник РС“, број 10/14);
- 10) Правилник о допунама Правилника о условима под којима се издаје одобрење страном авио-превозиоцу за обављање међународног јавног авио-превоза са Републиком Србијом („Службени гласник РС“, број 10/14).

- 11) Правилник о престанку важења Правилника о начину поступања са државним писмом Међународне организације цивилног ваздухопловства и процедуре обавештавања о одступањима домаћих прописа од међународних стандарда и праксе („Службени гласник РС“, број 34/14);
- 12) Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза („Службени гласник РС“, број 34/14);
- 13) Листа авио-превозилаца којима је забрањено летење у Европској унији („Службени гласник РС“, број 55/14);
- 14) Акт којим директор Директората објављује Одлуку Проширене комисије Евроконтрола број 126 од 26. марта 2014. године („Службени гласник РС“, број 55/14);
- 15) Акт којим директор Директората објављује Одлуку Проширене комисије Евроконтрола број 129 од 28. јула 2014. године („Службени гласник РС“, број 95/14);
- 16) Правилник о обављању јавног авио-превоза („Службени гласник РС“, број 110/14);
- 17) Правилник о дозволама и центрима за обуку падобранаца („Службени гласник РС“, број 110/14);
- 18) Правилник о изменама и допунама Правилника о сертификацији ваздухоплова на које се не примењује Део-21 („Службени гласник РС“, број 110/14);
- 19) Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза („Службени гласник РС“, број 113/14);
- 20) Правилник о условима за издавање потврде за постављање објекта, инсталација или уређаја који емитују или рефлектују радио-зрачење („Службени гласник РС“, број 122/14);
- 21) Правилник о изменама и допуни Правилника о ватрогасно-спасилачкој служби и ватрогасно-спасилачком обезбеђењу на аеродромима („Службени гласник РС“, број 122/14);
- 22) Акт којим директор Директората објављује Извод из Одлуке Проширене комисије Евроконтрола број 132 од 5. децембра 2014. године („Службени гласник РС“, број 141/14);
- 23) Акт којим директор Директората објављује Одлуку Проширене комисије Евроконтрола број 133 од 5. децембра 2014. године („Службени гласник РС“, број 141/14).

Такође, очекује се да се на наредној седници УО усвоје и следећи подзаконски акти:

- 1) Правилник о изменама Правилника о мерилима за обрачун и одређивање висине накнада за пружање услуга у ваздушној пловидби;
- 2) Правилник о слободном приступу тржишту услуга земаљског опслуживања на аеродромима и о условима за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања и дозволе за самоопслуживање;
- 3) Правилник о изменама и допуни Правилника о оперативној дозволи за обављање јавног авио-превоза.

Програмом рада Директората за 2014. годину планирана је израда 32 акта, а у пракси је реализовано 11 и делимично 6, док остали нису реализовани због непланираних активности или због чекања на измене и допуне Закона о ваздушном

саобраћају или због активности на које Директорат нема утицаја као што је доношење закона о потврђивању билатералних споразума, где је од З закона донет само један.

У току 2014. године ОЈ ДЦВ надлежна за израду ваздухопловне регулативе је учествовала и у припреми решења, других појединачних правних аката, планова, процедуре, као и правних мишљења из делокруга Директората. Такође, активно је узето учешће у FAA одитима.

Неколико ОЈ ДЦВ узело је учешће у ICAO СМА и попуни упитника у вези истог.

2. Европске интеграције

У циљу реализације прве ревизије Националног програма за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА), сходно Закључку Владе донетог на седници одржаној 20. децембра 2013. године, урађено је следеће:

- израда текстуалног дела НПАА који се односи на ваздушни саобраћај (Поглавље 3.14 - Транспортна политика, Подпоглавље - 3.14.3. Ваздушни транспорт),
- израда прилога из области ваздушног саобраћаја за део НПАА који се односи на Поглавље 3.27 - Животна средина, Подпоглавље 3.27.3 - Климатске промене

Припреме за фазу скрининга (експланаторни и билатерални) у процесу преговора за приступање Републике Србије Европској унији.

Поглавље 14 и Поглавље 21.

У склопу ових припрема урађено је следеће:

- попуњени су обрасци за анализу питања релевантних за правна акта ЕУ која се односе на ваздушни саобраћај,
- израђене су корелацијске табеле за правна акта ЕУ која се односе на ваздушни саобраћај,
- попуњен је формулар о финансијским аспектима преноса/имплементације индивидуалног правног акта/инвестиције НПАА из области ваздушног саобраћаја,
- дефинисана су питања која су постављена на састанку експланаторног скрининга и накнадна питања,
- представници ДЦВ су учествовали на састанку експланаторног скрининга у Бриселу и Београду;
- израђен прилог за Записник са састанка Експланаторног скрининга који се односи на ваздушни саобраћај,
- преведени су прописи којима је Република Србија преузела правна акта ЕУ из области ваздушног саобраћаја у свој правни систем, са српског на енглески језик.

У току су припреме за билатерални скрининг који ће се одржати у периоду од 23 – 27. фебруара 2015. године.

Представник ДЦВ је учествовао на састанку ЕУ-Србија Подкомитета за транспорт, енергију, заштиту животне средине, климатске промене и регионални развој који је одржан 8. и 9. јула 2014. године у Бриселу.

Поглавље 20.

Учешће представника ДЦВ у раду Преговарачка групе 20 – Предузетничка и индустријска политика, као и на састанку експланаторног скрининга у Бриселу.

Поглавље 27

Учешће представника ДЦВ у раду Преговарачке групе 27, као и на састанку експланаторног скрининга у Београду и билатералног скрининга у Бриселу.

Поглавље 19.

Учешће представника ДЦВ у раду Преговарачке групе 19 – Социјална политика и запошљавање, 20 – Предузетничка и индустријска политика и 27 – Животна средина.

Учешће представника ДЦВ на семинарима и састанцима организованим у циљу припреме за скрининг.

У оквиру поступка приступања Републике Србије ЕУ, Директорат редовно припрема и доставља ресорном министарству месечне Извештаје о напретку Републике Србије у процесу приближавања Републике Србије Европској унији, као и извештај за Стални унапређени дијалог са ЕК.

3. Заштита права путника

Сходно обавезама произашлим из међународних уговора и Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају, спроводи се заштита права путника у ваздушном саобраћају у случају ускраћивања укрцавања, смештаја у нижу класу, отказивања и кашњења летова. С тим у вези, надлежна ОЈ која се бави заштитом права путника радила је на:

-давању стручних правних мишљења везано за заштиту права путника; праћењу и примени прописа из домена заштите права путника; обради захтева, спровођењу процедуре, разматрању документације везано за рекламије о повреди права путника као и лица са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу; припреми обавештења путницима о утврђеним чињеницама везаним за поднету пријаву и по потреби, кореспонденција са авио-превозиоцима у циљу информисања о поднетим и обрађеним рекламијама; вођењу базе података о броју поднетих и решених рекламија о повреди права путника; припреми Годишњег извештаја о извршеним надзорима; пружању помоћи инспекторима на пословима у вези инспекцијског надзора над применом одредаба Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају; изради табела усклађености домаће регулативе са ЕУ прописима.

У току 2014. године обрађено је 45 рекламија упућених против домаћих авио-превозилаца и 29 рекламија упућених против страних авио-превозилаца (укупно 73). Крајем године је запажен тренд смањења броја рекламија достављених Директорату, што указује да је успостављање система заштите права путника допринело да рекламије сада углавном решавају авио-превозиоци. Крајем 2014. године израђен је документ под називом Процедура о заштити права путника.

У последњем кварталу текуће године је интензивиран рад на Годишњем извештају Европској комисији који се односи на поштовање и заштиту права путника у ваздушном саобраћају. Напомињемо да се овај документ, чија је израда наша међународна и законска обавеза, први пут подноси Европској комисији.

У 2014. години се започело са успостављањем система вршења инспекцијског надзора над применом одредаба закона које се односе на заштиту права путника. Инспекцијски надзор од стране ваздухопловног инспектора је извршен на аеродромима Никола Тесла, Београд и Константин Велики у Нишу, а из достављених записника се може закључити да оба наша међународна аеродрома послују у складу са одредбама закона и међународних стандарда из те области. У плану су и инспекције над авио-

превозиоцима које ће, заједно са већ наведеним извршеним инспекцијама аеродрома, учинити рад одсека ефикаснијим, а читав поступак у потпуности ускладити са обавезама и овлашћењима која проистичу из закона.

4. Међународна сарадња

4.1. Мултилатерална сарадња

У складу са надлежностима предвиђеним Законом о ваздушном саобраћају, а у циљу активног праћења кретања у области међународног цивилног ваздухопловства и реализације обавеза које проистичу из чланства, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије је и током извештајног периода учествовао у раду међународних ваздухопловних организација у којима је Р. Србија пуноправни члан или има статус посматрача, као и њихових радних тела.

У том смислу, реализоване су следеће активности:

- Учешће на 142. и 143. састанку генералних директора цивилног ваздухопловства држава чланица ECAC-а, као и на 63. Специјалном састанку генералних директора држава чланица ECAC-а. Током 143. састанка, директор Директората је потписала са Извршним секретаром ECAC Административних аранжманом о специјалном пројекту у области обезбеђивања - „Towards One Stop Security“, учешће на 15. састанку „Security Forum“ у организацији ECAC
- Учешће на састанцима Управног одбора EASA (EASA MB) и радним телима те агенције;
- Учешће на састанцима Привременог савета, Сталне комисије и Проширеног комитета за рутне накнаде, Study Group of Alternates (три састанка), Групи за развој мреже ruta (RNDSG), Annual Summary Template група (AST), Тиму за ваздухопловно информисање (AIM/SWIM Team), Регулаторне радне групе за квалитет ваздухопловних података (ARWG), Радне групе за електронску базу података о терену и препрекама (TOD WG), учешће у раду Евроконтрол тима за CNS инфраструктуру, учешће на састанцима Радне групе за рутне накнаде и другим радним телима ЕВРОКОНТРОЛ-а.
- Учешће у раду метеоролошке групе у оквиру ICAO европске групе за планирање у ваздушној пловидби (EANG METG), учешће у раду ICAO AFSG (Aeronautical Fixed Services Group), учешће у раду ICAO FMG (Frequency Management Group), учешће на редовној седници регионалне групе међународне организације цивилног ваздухопловства у области обезбеђивања у ваздухопловству (ICAO EUR/NAT AVSEC Group); и др. Радним телима ICAO-а.
- Сарадња са Секретаријатом за реализацију пројекта увођења Јединственог европског небе у југоисточној Европи.
- Учешће на састанцима поводом Local Single Sky Implementation/European Single Sky Implementation (LSSIP/ESSIP)
- Учешће на састанцима са представницима држава у региону у вези са иницијативом Joint Service Provision Area (JSPA)

Сарадња са ЕК остварена је првенствено са Генералним директоратом за мобилност и транспорт ЕК (DG MOVE) и Делегацијом ЕУ у Републици Србији, у циљу праћења примене Мултилатералног споразума о успостављању заједничког европског ваздухопловног подручја (ECAA споразум). Директорат је, на захтев ЕК, у више наврата достављао преглед преузетих активности ради реализација обавеза предвиђених првим транзиционим периодом. Представници Директората су учествовали и на Осмом састанку ECAA Заједничког комитета у Тирани 21. маја 2014. године.

Посебно треба имати у виду да је, поводом питања стварне контроле над авио-превозиоцем Air Serbia, Директорат комуницирао са ЕК у циљу решења спора који је формално покренут на састанку у Тирани у складу са чланом 20. ECAA споразума.

У јулу 2014. године реализована је посета генералног директора г. Франка Бренера из ЕВРОКОНТРОЛ-а Републици Србији.

4.2. Билатерална сарадња и билатерални споразуми о ваздушном саобраћају

Током 2014. године су обављене следеће активности у погледу закључивања билатералних споразума у области ваздушног саобраћаја:

- 8. марта 2014. године, у Берну су одржани преговори у циљу измене и допуне Споразума о ваздушном саобраћају са Швајцарском конфедерацијом и том приликом је парафиран Протокол о измени и допуни Споразума о ваздушном саобраћају између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Швајцарског Федералног Савета и је потписан и Меморандум о разумевању којим се, сходно члану 19. став 2. Споразума мења Анекс уз Споразум;
- 9. априла 2014. године у Бакуу су одржани преговори и парафиран је Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџана;
- 16. маја 2014. године у Пекингу су одржани преговори и парафиран је Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине;
- 10. јуна 2014. године у Београду су одржани преговори и парафиран је Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Демократске Републике Шри Ланке.

Током 7. конференције о преговарању у цивилном ваздухопловству (ICAN Конференција), одржане на Балију, Индонезија, у периоду од 17. до 21. новембра 2014. године усаглашено је и парафирано 9 нових Споразума о ваздушном саобраћају (са Мароком, Новим Зеландом, Сингапуром, Саудијском Арабијом, Бахреином, Сејшелима, Републиком Корејом, Јорданом и Оманом). Поред парафирања текста Споразума, потписани су и пратећи документи којима је уређено коришћење договорених права до завршетка поступка закључивања Споразума.

Поред тога, Током 7. ICAN конференције одржани су састанци и са делегацијама САД и Тајланда, али нису резултирани закључивањем споразума, обзиром да делегације поменутих држава нису за то биле овлашћене.

У случају Египта и Пакистана, закључен је меморандум о разумевању којим се допуњују важећи међудржавни Споразуми о ваздушном саобраћају, у циљу давања већих могућности авио-превозиоцима, док је у случају Вијетнама такође закључен

меморандум о разумевању и њиме су уређена и утврђена права авио-превозилаца, али у периоду док се не закључи међудржавни споразум о ваздушном саобраћају.

Током 2014. године потписани су:

- Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата, Београд, 14. март 2014. године;
- Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине, Београд, 16. децембар 2014. године.

У циљу обезбеђивања услова за успостављање нове мреже линија домаћег авио-превозиоца Air Serbia, како за обављање директног саобраћаја, тако и за учешће у аранжманима „поделе кода“ у саобраћају Etihad Airways-а за велики број дестинација, покренута је иницијатива за закључивање Споразума о ваздушном саобраћају, израђени су предлози основа за вођење преговора и закључивање споразума са Јужном Африком, Индонезијом, Јапаном, а Влада Републике Србије је усвојила основе за вођење тих преговора. Израђен је предлог основа за вођење преговора и закључивање споразума са Либаном који је у процедури усвајања од стране Владе.

Дана 3. фебруара 2014. године закључен је Споразум са ваздухопловним властима Сан Марина о преношењу надзорних права која држава регистрације има у погледу ваздухоплова и у току је поступак измене и допуне истог.

Дана 31. октобра 2014. године парафиран је трипартитни Споразум са БиХ и Црном Гором о делегирању пружања услуга у ваздушном саобраћају;

Дана 2. новембра 2014. године парафиран је Споразум са Хрватском о делегирању пружања услуга у ваздушном саобраћају, а 16. децембра је исти споразум и потписан.

Дана 17. априла 2014. године је потписан Меморандум о разумевању између Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенције за цивилно ваздухопловство Републике Македоније.

Дана 19. августа 2014. године је потписан Меморандум о разумевању између Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије и Управе цивилног ваздухопловства Кине.

4.3. Регионална сарадња

Билатерална сарадња са Агенцијом за цивилно ваздухопловство Црне Горе (АЦВ) на бази Меморандума о сарадњи ДЦВ-АЦВ и учешће на састанцима Координационог тима ДЦВ, АЦВ и SMATSA доо. Координација активности заједничких провера, активности надзора промена и доношења регулативе. Укључивање представника КФОР/HungaroControl у састанке АЦВ Црне Горе, SMATSA доо и ДЦВ у вези са планираним рутним трошковима за 2015.г.

Закључен Споразум о преносу надлежности за пружање услуга у ваздушном саобраћају са Босном и Херцеговином. Билатерална сарадња са Босном и Херцеговином кроз учешће на састанцима у Сарајеву и Бања Луци, поводом преузимања услуга ваздушне пловидбе у делу ваздушног простора БиХ од стране BHANSA.

На основу Споразума о међусобној сарадњи ДЦВ РС и БХДЦА, представник Директората је као вођа тима учествовао у спровођењу стручног надзора медицинске установе „Dea Medica“ у Бања Луци у вези са издавањем одобрења за рад као

овлашћени ваздухопловно-медицински центар – АeMC и спроведен је надзор над овлашћеним лекаром –AME ради продужења одобрења за рад као AME класа 2. Такође, извршено је и признавање дозвола и овлашћења контролора летења из Босне и Херцеговине од стране ДЦВ РС.

Споразум о сарадњи између Републике Хрватске и Републике Србије.

Билатерална сарадња са Мађарском- Анализа ЛoA са HungaroControl-ом и уговора о пружању радарских података и уговора о пружању услуга комуникације ваздух-земља у склопу безбедносног прегледа. Активности о променама у зони наплате рутних накнада „Београд“ у циљу поновног отварања ваздушног простора изнад територије АП Косова и Метохије за цивилни ваздушни саобраћај (KFOR сектор) су детаљније објашњене у делу Унапређење организационо институционалних капацитета тачка 12.6.

5. Међународне провере

У 2014. години су спроведене следеће стандардизационе посете међународних ваздухопловних организација:

a) EASA-област пловидбености

Од 19.-23. маја 2014. године је спроведена редовна провера од стране EASA тима у вези са одржавањем EASA сертификата којим ДЦВ РС у име EASA сертификује ваздухопловно-техничке организације за одржавање по Делу 145.

Провера је спроведена у просторијама ДЦВ и JAT Техници која има EASA дозволу већ 6 година. Резултат провере су 6 налаза од којих је 5 затворено до децембра 2014. године.

Од 13-17. октобра 2014. године спроведена је трећа провера од стране EASA тима по одредбама ECAC уговора из 2009. године са Европском комисијом. EASA тим је заједно са представницима Директората извршио свеобухватну проверу сходно уредби Комисије (Е3) бр. 628/2013 у свим доменима пловидбености: Део21, Део M (одељци Ф и Г), Део 145, Део 147 и Део 66 праћеним посетом ваздухопловно техничким организацијама:

- Air Serbia AMO (145.RS.0036) и CAMO (MG.RS001),
- JAT Техника AMO (145.RS.0016),
- Ваздухопловна академија (147.RS.0002).

Према прелиминарним налазима ни у једној провереној области у ДЦВ, а потом ни у ваздухопловно-техничким организацијама није било налаза категорија Д и Г (члан 18, (Е3) бр. 628/2013), који се тичу угрожавања безбедности.

b) EASA-SAFa програм

Предмет стандардизационе посете представнику Европске агенције за ваздухопловну безбедност (EASA) у периоду 23-25.09.2014.године је било спровођење SAFA програма односно програма надзора страних оператора који користе аеродроме у Републици Србији. Као резултат ове посете констатоване су две неусаглашености. Одмах по пријему коначног извештаја Директорат је припремио предлог корективних мера за њихово отклањање и послао EASA-и. Чека се информација о прихватљивости послатих корективних мера и пратећих рокова. По предложеним корективним мерама и роковима обе неусаглашености требају да се отклоне до 1. априла 2015.године.

Наведене посете EASA инспекцијских тимова су обављање у складу са радним аранжманима закљученим између Директората и EASA-е, док је Директорат упутио позив ECAC-у да изврши инспекцију у области обезбеђивања.

c) ECAC-област обезбеђивања у ваздухопловству¹

Током 2014. године област обезбеђивања је била предмет провере од стране ECAC-а у два наврата и то:

ECAC Aviation Security Audit који је директору Директората доставио прелиминарни извештај са одита у коме су наведени одређени налази који се односе на национални ниво, као и на оператора аеродрома и да се очекује да коначни извештај буде достављен у фебруару 2015. године на основу кога ће се припремити корективни план за отклањање налаза.

У вези са **ECAC Vulnerability Assessment on Landside Security** није било налаза већ су дате препоруке за унапређење обезбеђивања у ваздухопловству у јавној зони аеродрома.

d) Federal Aviation Authorities - FAA

Током 2014. године обављене су две посете експертског тима Савезних ваздухопловних власти САД (Federal Aviation Authorities - FAA) у циљу провере испуњености услова у Републици Србији за поновно добијање тзв. FAA Категорије I-званични одит у марту 24.-27.03.2014.г. и верификацијона посета у јуну (4.06.2014.г.), након које је саопштено да Република Србија испуњава услове за прелазак у FAA Категорију I.

У првој посети су уочене одређене неправилности у раду одељења из Дирекције за безбедност и надзор које су отклоњене до наредне посете у јуну месецу када су Ваздухопловне власти Сједињених Америчких Држава провериле напредак ка испуњавању њихових захтева и констатовале да су исправљене све неусаглашености. Том приликом је донета одлука да се Република Србија као земља која је имала категорију 2 врати у групу земаља које имају категорију I што је уједно био и први од услова у циљу успостављања ваздушног саобраћаја са Сједињеним Америчким Државама.

е) У току 2014. године није било међународних инспекција у области ваздушне пловидбе али су затворени сви налази са EASA инспекција 2012. и 2013. године.

Представници Директората су узели учешће у EASA провери мађарских ваздухопловних власти – ATM/ANS Standardisation Inspection

6. Инспекцијски надзор

Инспекцијски надзор се врши над пружаоцем услуга у ваздушној пловидби, авио-превозиоцем, власником или корисником ваздухоплова, оператором аеродрома, летилишта или терена, инвеститором аеродрома, ваздухопловно-техничком организацијом, ваздухопловним особљем, као и над другим привредним друштвима,

¹ Извештаји са обе провере су означени као ECAC restricted, тако да сходно Закону о тајности података у овом извештају се не могу презентовати налази са провера

другим правним лицима, предузетницима и физичким лицима која обављају делатности или пружају услуге у ваздухопловству.

7.1 Инспекцијски надзор у области саобраћајне делатности

У погледу вршења инспекцијског надзора јавног авио превоза за осам оператора (Air Serbia, Авио служба Владе, Pelikan Airways, Prince Aviation, Air Pink, Aviogenex, Eagle Express, Infinity Aviation), планирано је да се спроведе 107 инспекцијских надзора, а реализовано је укупно 70 и то:

За инспекције организације, инфраструктуре и оперативног приручника планирано је 14 инспекција а реализовано 7.

За инспекција у лету над радом летачке посаде планирано је 16 инспекција а реализовано 14.

За инспекције на платформи планирано је 29 инспекција а реализовано је 11.

За инспекције над вршењем обука и провера планирано је 13 инспекција а реализовано 10.

За инспекције записа са обављених обука и провера планирано је 12 инспекција а реализовано је 9.

За инспекције припреме лета и оперативне контроле планирано је 11 инспекција а реализовано је 9.

За инспекције система квалитета и програма спречавања удеса и безбедности летења планирано је 7 инспекција а реализовано 5.

За инспекције превоза опасног терета планиране су 2 инспекције а реализоване 3.

За инспекције у лету над радом кабинске посаде планиране су 3 а реализоване 2 инспекције.

У погледу вршења инспекцијског надзора –пружање услуга из ваздуха за девет оператора², планиране су 42 инспекције а реализовано је 20 и то:

За инспекције организације и инфраструктуре планирано је 17 инспекција а реализовано 8.

За инспекције записа о радном времену, обукама и проверама и документације планирано је 17 инспекција а реализовано 9.

За инспекције припреме лета и извршење лета планирано је 8 а реализоване су 3 инспекције.

У извршењу инспекцијског надзора над операторима који пружају услуге из ваздуха није било већих проблема. Одступање од утврђеног броја инспекцијског надзора настало је из разлога специфичности послова који обављају оператори (сезонско обављање послова) пружања услуга из ваздуха као и услед недостатка кадра оспособљеног за рад са операторима који пружају услуге из ваздуха.

У погледу вршења инспекцијског надзора –превоз за сопствене потребе, планиран је инспекцијски надзор над 5 посебних аеродрома и летилишта, а реализовано

² Војвођанска привредна авијација, JAT привредна авијација, Контрола летења Србије и Црне Горе, Aerosystem, СТС Авијација, Југосервис, МУП Републике Србије, Пољопривредна авијација ПКБ, Aeroversiv Aero DOO

је 6 инспекција. Инспекцијски надзор над ваздухопловним манифестацијама није био планиран, а реализован је 1 (Аеро-митинг, Вршац 2014).

Над 41 страним оператором³, планирано је да се изврши 159 SAFA инспекција, а реализовано је 100.

7.2 Инспекцијски надзор у области пловидбености

Провера усклађености организација за праћење континуиране пловидбености ваздухоплова носиоца Уверења о оспособљености за обављање јавног авио-транспорта (САМО) (7)

Провера усклађености организација за одржавање ваздухоплова, носиоца Уверења о оспособљености за одржавање ваздухоплова (Део 145) (4)

Провера усклађености организација за обуку ваздухопловног особља по Делу 147 (3)

Провера усклађености организација за пројектовање ваздухопловних производа (DOA) (2)

Провера усклађености организација за производњу ваздухопловних производа (POA) (1)

Инспекцијски надзор линијског одржавања ваздухоплова (контрола вршења преполетних, транзитних и дневних прегледа, стања авионске опреме, техничка исправност авионских система и опреме, исправа и књига авиона, опреме за случај опасности- SANA Programme) (34)

Инспекцијски надзор базног одржавања ваздухоплова (периодични прегледи, радови обнове, модификација и оправки авиона. Интервали прегледа, систем одржавања, алати и испитна опрема, овлашћења ваздухопловно- техничког особља, технолошка документација, квалитет рада) (2)

Инспекцијски надзор статуса пловидбености авiona (стање ресурса, техничка исправност у односу на МЕЛ, стање AD, опремљеност авiona према намени, исправе и књиге авiona (ACAM)) (23)

Инспекцијски надзор складишта резервних делова, боца под притиском, мазива и лепка и другог материјала са прописаним захтевима складиштења рокова употребе.

Идентификација и начин кружења делова (2)

Инспекцијски надзор радионичког одржавања компоненти и авионске опреме (2)

Инспекцијски надзор и поступак испитивања материјала без разарања (NDT) (3)

Инспекцијски надзор снабдевања ваздухоплова горивом (5)

Инспекцијски надзор експлоатације ваздухоплова у отежаним условима (зимске експлоатације) (2)

³ Aegan Aviation, Aeroflot, Alitalia, Alitalia Cityliner, B&H Airlines, Belavia, Cityline Hungary Ltd, Croatia Airlines, Darwin Airlines SA, Deutsche Lufthansa A.G., Easy Jet Switzerland SA, EasyJet Airlines CO Ltd, Etihad Airways, Farnair Switzerland AG, Fly Dubai, Germanwings GMBH, Lot, Lufthansa Cityline, Montenegro Airlines, Motor Sich, Norwegian Air Shuttle AS, Olympic Air, Pegasus, Quatar Airways, Raf-Avia, Solinair Ltd, Swiftair S.A, Swiss International Air, Tag Aviation Asia Limited, Tag Aviation S.A, Tarom, Tap Portugal, Tunis Air, Turkish Airlines, Tyrolean Airways, Vueling Airlines, Wizz Air Hungary, Adria Airways, Nesma Airlines, Freebird Airlines, Onur Air.

- Инспекцијски надзор и анализа инцидентних случајева и ванредних догађаја у ваздушном саобраћају (68)
- Провера усклађености компаније за пружање услуга из ваздуха, носиоца Уверења о способљености за обављање делатности из ваздуха за ваздушни рад (AWC)⁴ (5)
- Провера усклађености организације компаније за обављање јавног авио-транспорта носиоца Уверења о способљености (AOC)⁵ (2).

Због поплава у мају 2014.г. дошло је до потпуног потапања 18 авиона опште категорије, као и мотора, елиса, резервних делова, алата и опреме на Аеродрому Рудине што је условило додатно ангажовање инспектора пловидбености на утврђивању броја и врсте оштећења, као учешћу на одобрењу и праћењу програма радова за способљавање. Такође, непланирана активност је и учешће у десетак модификација ваздухоплова (у МУП-у хеликоптери B212 и СМАТСА-Ваздухопловна академија Вршац на Cessna 172 старијег типа).

7.3 Инспекцијски надзор ваздухопловног особља

Током 2014.године извршено су 84 инспекцијска надзора и то:

Над практичним испитима-46

ATO Центри за обуку пилота авиона (Part-FCL) -5

ATO Центри за обуку пилота авиона (Jar-FCL)-1

Центар за обуку пилота параглајдера -1

Центар за обуку падобранаца -1

Центар за обуку пилота једрилица -1

Центар за обуку пилота ултракаких ваздухоплова -2

Центри за обуку кабинског особља -2

Центри за обуку ваздухопловних диспечера

SAFA -25⁶

Извршена је контрола квалитета процеса тестирања енглеског језика коју спроводе: ATO „SMATSA Aviation Academy“ и ATO „Prince Aviation“.

Извршен је обиласак терена и утврђени услови за изградњу хелиодрома у склопу „Циклонизације“-Нови Сад и дата сагласност за ВАСП хеликоптере.

Такође, извршен је надзор над провером стручности и рада овлашћених испитивача на хеликоптерима и на авионима.

7.4 Инспекцијски надзор у области ваздухопловне медицине

У погледу стандардизације овлашћених лекара – AMEs извршен је: 1 инспекцијски преглед кандидата за обнову сертификата овлашћеног лекара и 3 инспекцијска прегледа кандидата за овлашћеног лекара. Такође, спроведена су 2 надзора над ваздухопловно-медицинским центрима (АeМС) Ваздухопловно медицинским институтом (ВМИ) и Ординацијом медицине рада –Ваздухопловно медицински центар –Air Serbia, као и 6

⁴ Нове: AWC -1

⁵ Нове AOC:1; Сuspendоване:AOC-2 (Aviogenex, Pelikan Airways).

⁶ Генерички подаци за SAFA дати у одељку 7.1

инспекцијских надзора над овлашћеним лекарима (AMEs). У AeMC ЈАТ извршена је верификација именовања Др Мирјане Дедић за шефа ВМЦ ЈАТ и проверени су услови за њено именовање за Head of AeMC.

7.5 Инспекцијски надзор у области управљања ваздушним саобраћајем

Од укупно 24 спроведене инспекције, 16 је планирано, док је 8 инспекција извршено на основу пријављених догађаја од значаја за безбедност ваздушног саобраћаја.

ATS/MET Low Visibility инспекције на аеродрому Никола Тесла, спроводе се у сарадњи са Одељењем аеродрома и планирање су за почетак и/или крај године, када постоји могућност таквих услова на аеродрому и њихова реализација зависи од временских услова.

7.6 Инспекцијски надзор у вези са комуникационим, навигационим и надзорним системима и уређајима (CNS)

- Инспекцијски надзор радарских станица Кошевац, Ковионица и Муртенцица (3)
- Извршене 42 појединачне инспекције опреме навигационе структуре
- Инспекцијски надзор примопредајних центара Рудник, Вишеград, Београд, Свети Илија и Копаоник (5)
- Ванредна инспекција система за обраду планова лета и обраду радарских података, TopSky (1)
- Извршне инспекције CNS опреме у АКЛ Поникве и АКЛ Краљево (2)
- Непланиране инспекције: - Инспекције електроенергетских уређаја и система у ЦКЛ Београд, АКЛ Београд и АКЛ Ниш (3)

7.7 Инспекцијски надзор у области аеродрома

Током 2014 године извршена су 84 инспекцијска надзора у области аеродрома и то: од 72 планиране инспекције није реализовано 15, а накнадно је урађено 27 инспекција.

- За вршење инспекцијског надзора површина за кретање ваздухоплова било је планирано 8 инспекција, а реализовано 7 (Инспекција на аеродрому „Никола Тесла“ у фебруару је била планирана за зимске услове али није било снега).
- За вршење инспекцијског надзора над радом аеродромских служби за одржавање површина за кретање ваздухоплова било је планирано 8 инспекција, а реализоване 4⁷
- Инспекцијски надзор над исправношћу авиомостова и система за навођење авиона на позицију-планиране и реализоване 2 инспекције.
- За вршењем инспекцијског надзора над објектима пристанишног комплекса планиране су 4 а реализоване 2 инспекције и то: обављање инспекцијског надзора у току праћења одвијања саобраћаја у условима дроградње чекаоница А4а и А4б и инспекцијски надзор чекаоница Ц4 и Ц5. Инспекцијски надзор на Аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, у условима временских непогода.

⁷ Инспекција на АНТ планирана за јануар у зимским условима није реализована јер није било снега.
Провера рада аеродромских служби у зимским условима реализована у децембру.

- За вршењем инспекцијског надзора над препрекама на подручју и ван подручја аеродрома планиране су и реализоване 4 инспекције и то две инспекције на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, једна на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу, један ноћни инспекцијски надзор димњака београдских електрана Нови Београд, Церак, Вождовац, Дорђољ.
- За вршењем инспекцијског надзора ватрогасно-спасилачке службе планирано и реализовано 7 инспекција и то: 4 инспекције на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, 1 инспекција на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу, 1 инспекција пожарно превентивних мера и ватрогасно-спасилачке службе на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу, 1 инспекција LYVR.
Такође, додатно је извршено 5 инспекција: 2 инспекције ВСО Ваздухопловне академије Вршац, 1 инспекција Центра за обуку ватрогасно-спасилачког особља аеродрома Никола Тесла, 1 инспекција центра за обуку ватрогасно-спасилачког особља Аеродрома Ниш, 1 инспекција спасилачко-ватрогасне службе Аеродром „Никола Тесла“ Београд.
- За вршење инспекцијског надзора на посебним аеродромима планиране су 2 а реализовано је 8 инспекција и то: инспекција аеродрома Смедерево, „Ченеј“ Нови Сад, Панчево, „Поникве“ Ужице, Лисичији Јарак, Крушевац, „Рудине“ Смедеревска Паланка, инспекцијски надзор маневарских површина на аеродрому „Суботица“.
Накнадно су урађене 4 инспекције: 2 инспекције посебног аеродрома „Лисичији јарак“, ради провере стања полетно слетне стазе (вода на ПСС), инспекцијски надзор летилишта „13. мај“ у вези обраде пријаве догађаја у вези најаве летова са летилишта, инспекцијски надзор површина за кретање ваздухоплова на летилишту "ДТД Бачки Јарак".
- За вршење инспекцијског надзора осматрања и растеридања птица и животиња планирано је и реализовано 7 инспекција и то: 2 инспекције на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу, 5 инспекција рада службе за обезбеђивање аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, од птица и других животиња.
Накнадно је урађена 1 инспекција на аеродрому „Никола Тесла“.
- За вршење инспекцијског надзора службе прихвата и отпреме ваздухоплова, путника и ствари планирано је 16 инспекција а реализовано 11 инспекција⁸.
Накнадно су урађене још 3 инспекције: Инспекција промене система за регистрацију путника ASGS на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, инспекција прихвата и отпреме на лету Easy Jet на позицији Ц3-Ц4 на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду и инспекцијски надзор прихвата и отпреме ваздухоплова на аеродрому Ниш, (прихват и отпрема авиона AN-12; рег. UR 11316; на лету MSI 6543, превоз опасних материја).

⁸ З инспекције П/О на АНТ- лет Етихада, Easy Jet и Sky Partner, 2 инспекције (АНТ и Ниш) П/О путника са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу, LYBE- Инспекција прихвата и отпреме трансферног пртљага на летовима Air Serbia ,LYBE - Инспекцијски надзор пружаоца услуга земаљског опслуживања – АНТ, LYNI - Инспекцијски надзор на Аеродрому Ниш - прихват и отпреме путника и ваздухоплова на платформи,LYBE - Инспекцијски надзор АСГС на АНТ-прихват и отпрема путника и ваздухоплова на платформи,LYBE - Инспекцијски надзор рада са опасним материјама прихватно-отпремних служби на АНТ,LYBE - Инспекција рада са опасним материјама служби пружаоца услуга земаљског опслуживања АСГС

- За вршење инспекцијског надзора Еmergency поступака и процедура планиране су 2 инспекције а реализована 1 инспекција и то: инспекција оператора аеродрома „Никола Тесла“ из области плана, процедура и особља за уклањање онеспособљеног ваздухоплова на аеродруму.
- За вршење инспекцијског надзора центара за обуку ваздухопловног особља планирана и реализована је 1 инспекција (Инспекција школског центра за обуку спасилачко-ватрогасног особља АНТ – октобар 2014).
Накнадно су урађене 2 инспекције: инспекцијски надзор центра за обуку спасилачко-ватрогасне службе на Аеродрому Ниш и инспекција школског центра за обуку спасилачко-ватрогасног особља Аеродрома „Никола Тесла“.
- За вршење инспекцијског надзора електро-енергетских система и опреме на аеродрому планиране и реализоване су 3 инспекције (систем електроенергетског напајања на аеродрому Никола Тесла, инспекција електро-енергетских система и опреме на аеродрому Константин Велики Ниш, Електроенергетско напајање SMATSA: Аеродромске контроле летења и радио навигационих средстава на АНТ.
Накнадно је урађено још 9 инспекција: Инспекција – SMATSA – Београд ел. енергетска станица и СОКЛ, Инспекција електроенергетско напајање ILS-а и МЕТЕО на аеродрому „Никола Тесла“, Инспекција ССО на аеродрому „Константин Велики“ Ниш, инспекција на аеродрому „Никола Тесла“- систем електроенергетског напајања Аеродрома, LYBE-Електроенергетско напајање Обласног центра SMATSA, Београд, инспекција Система светлосног обележавања на аеродрому „Никола Тесла“, инспекција електроенергетског напајања аеродрома „Никола Тесла“ у Београду, инспекција електроенергетског напајања аеродрома „Константин Велики“ у Нишу, инспекција система светлосног обележавања аеродрома „Константин Велики“ у Нишу.
- Спровођење инспекцијског надзора Службе хитне медицинске помоћи није било планирано Програмом рада ДЦВ за 2014.г.
Током 2014.године, додатно су урађене 3 инспекције и то: 2 инспекције Службе хитне медицинске помоћи на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду и 1 инспекција СХП на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду.

7.8 Инспекцијски надзор у области обезбеђивања

Током 2014.г. извршено је 18 инспекција над **операторима аеродрома** од тога над аеродромом „Никола Тесла“ у Београду 14 инспекција, над Ј.П. „Аеродром Ниш“ Ниш 4 инспекције:

- Инспекциски надзор аеродрома „Никола Тесла“ у Београду - контрола приступа обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома (2)
- Инспекциски надзор аеродрома „Никола Тесла“ у Београду -заштита периметра аеродрома (2)
- Инспекциски надзор аеродрома „Никола Тесла“ у Београду -преглед путника и ручног пртљага (4)

- Инспекциски надзор аеродрома „Никола Тесла“ у Београду- преглед лица и ствари које носе са собом (3)
- Инспекциски надзор аеродрома „Никола Тесла“ у Београду- преглед обезбеђивања робе и поште (1)
- Инспекциски надзор аеродрома „Никола Тесла“ у Београду -заштите робе и поште (2)
- Инспекциски надзор Ј.П. „Аеродром Ниш“ у Нишу- контрола приступа обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома (1)
- Инспекциски надзор Ј.П. „Аеродром Ниш“ у Нишу-заштита периметра аеродрома (1)
- Инспекциски надзор Ј.П. „Аеродром Ниш“ у Нишу -преглед лица и ствари које носе са собом (1)
- Инспекциски надзор Ј.П. „Аеродром Ниш“ у Нишу - опрема за преглед обезбеђивања (1)

Спроведено је 15 инспекцијских надзора над авио-превозиоцима (6 инспекција над домаћим и 9 инспекција над страним авио превозиоцима)

- Инспекцијски надзор „Air Serbia“ а.д. Београд - претполетна провера/преглед обезбеђивања ваздухоплова (4)
- Инспекцијски надзор „Air Pink“ а.д. Београд - претполетна провера/преглед обезбеђивања ваздухоплова (1)
- Инспекцијски надзор „Air Serbia“ - заштита ваздухоплова (1)
- преглед обезбеђивања страних ваздухоплова: „Germanwings“, „Alitalia“, „Etihad Airways“, „Pegasus Airlines“, „Turkish Airlines“, „Tunis Air“, „Aeroflot“, „TAP Portugal“
- Инспекцијски надзор заштите страних ваздухоплова: „Etihad Airways“

Над пружаоцима услуга земаљског опслуживања спроведено је 6 инспекција

- инспекцијски надзор „Air Serbia Ground Services“ д.о.о. Београд - упаривање путника и пртљага (2)
- инспекцијски надзор „Air Serbia Ground Services“ д.о.о. Београд -заштита предатог пртљага (1)
- инспекцијски надзор Делатност саобраћаја АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд - упаривање путника и пртљага (2)
- инспекцијски надзор Делатност саобраћаја АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд - заштита предатог пртљага (1)

Над пружаоцима услуга у ваздушној пловидби спроведено је 6 инспекција

- инспекцијски надзор „Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA“ д.о.о.- заштита објекта ван аеродрома (4)
- инспекцијски надзор „Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA“ д.о.о.- заштита ланца снабдевања уређајима и софтверским програмом (2)

Над регулисаним агентима спроведене су 2 инспекције

- инспекцијски надзор „DHL International“ д.о.о. Београд-заштита робних пошиљки (1)
- инспекцијски надзор „Cargo Agent Navigator“ д.о.о. Београд-заштита робних пошиљки (1)

Над центрима за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству спроведене су 2 инспекције

- Инспекцијски надзор Центра за обуку ваздухопловног особља „Air Serbia“ ад Београд (1)
- Инспекцијски надзор Центра за обуку ваздухопловног особља АД „Аеродром Никола Тесла“ Београд (1)

Спроведено 8 ванредних инспекција:

- над АД Аеродромом „Никола Тесла“ Београд (6)
- над „Air Serbia“ (1)
- над „Аеродромом Кетеринг“ д.о.о. Београд (1)

Није извршено у односу на план за 2014. укупно 7 инспекција

Ј.П. „Аеродром Ниш“ Ниш, укупно инспекција: 5. Инспекцијски надзор није извршен обзиром да није било јавног авиона саобраћаја са аеродромом „Константин Велики“ у Нишу. Странни авиона превозилац на аеродому „Константин Велики“ у Нишу, укупно инспекција: 2. Инспекцијски надзор није извршен обзиром да није било јавног авиона саобраћаја са аеродромом „Константин Велики“ у Нишу.

Извршено преко плана за 2014. укупно 8 инспекција

- 2 ванредна инспекцијска надзора у вези контроле приступа обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома;
- 2 ванредна инспекцијска надзора у вези заштите периметра аеродрома;
- ванредни инспекцијски надзор у вези прегледа предатог трансферног пртљага;
- ванредни инспекцијски надзор у вези заштите робе и поште;
- 2 ванредна инспекцијска надзора у вези обезбеђивања залиха намењених потрошњи током лета.

Испитивање мера обезбеђивања у ваздухопловству (Aviation Security Survey)

У вези са догађајем из септембра 2014. године који се односио на нестанак пиштола из робно-џаринског магацина на аеродому „Никола Тесла“ Београд, тим инспектора ДЦВ је извршио ванредно испитивање-анализу слабих тачака на аеродому које се односе на робу и пошту. У вези са тим израђен је извештај који садржи предлог

корективних мера за отклањање уочених слабих тачака који се односе на робу и пошту. ДЦВ чека доставу корективног плана АД Аеродром „Никола Тесла“.

У извештајном периоду обрађено укупно 54 догађаја.

Судски поступци због сумње да је направљен прекршај по основу Закона о ваздушном саобраћају (укупно: 2)

Допуна захтева за покретање прекршајне пријаве против „Air Serbia“ д.о.о. Београд у вези догађаја који се односи на погрешно спроведену процедуру упаривања путника и пртљага.

7.9 Инспекцијски надзор у вези са обуком и лиценцирањем контролора летења, као и центара за обуку КЛ

- Инспекцијски надзор примене процедуре тестирања нивоа знања ваздухопловног енглеског језика (1)
- Инспекцијски надзор спровођења испита за стицање дозволе контролора летења, овлашћења, додатних и посебних овлашћења (25)
- Инспекцијски надзор SMATSA доо организација за обуку - Центра за обуку контролора летења (1)
- Инспекцијски надзор SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења: ЦКЛ Београд, АКЛ Београд, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац, АКЛ Поникве, АКЛ Краљево, АКЛ Ниш, Служба за људске ресурсе – у погледу обука, Служба за квалитет, безбедност и обезбеђивање – у погледу обука- Извршен инспекцијски надзор у свим јединицама контроле летења у складу са планом инспекцијског надзора за 2014 годину. Уместо у Служби за људске ресурсе извршена је периодична провера у Одељењу за планирање и развој управљања ваздушним саобраћајем и вазд. метеорологијом – Разлог је промена систематизације у SMATSA доо. (9)
- Инспекцијски надзор обука у јединицама контроле летења и у Центру за обуку контролора летења- (6)
- Инспекцијски надзор по пријавама догађаја у контроли летења (2)

Сходно чл.244 Закона о ваздушном саобраћају Директорат је овлашћен да обавља одит одн. проверу којом се утврђује да ли објекат провере испуњава услове за обављање делатности или пружање услуга у ваздухопловству. Провере могу бити основне и периодичне.

7. Основне провере

Основне провере испитују да ли објекат провере испуњава услове за стицање дозволе или другог појединачног правног акта.

7.1. Основна провера у области саобраћајне делатности

Планиране су две основне провере за јавни авио- превоз а реализована је једна (Infinity Aviation).

7.2. Основна провера у области пловидбености

- Ваздухопловно-техничка делатност одржавања ваздухоплова Део 145⁹ (2)

⁹ Нове Део 145: Air Serbia, Balkan Helicopters

- Ваздухопловно-техничка делатност одржавања ваздухоплова Део 145EASA¹⁰ (1)
- Ваздухопловно-техничка делатност производње ваздухоплова (1)
- Ваздухопловно-техничка делатност пројектовања¹¹ (1)
- Ваздухопловно-техничка делатност Обезбеђивања континуиране пловидбености ваздухоплова¹² (2)

7.3. Основна провера у вези са ваздухопловним особљем

Током 2014 године извршene су две основне провере центра за обуку и то:

- Центар за обуку падобранаца (1)
- Центар за обуку пилота ултрапаких ваздухоплова (1)

7.4. Основна провера у области аеродрома

У извештајном периоду извршено је 7 планираних основних провера у области аеродрома и то:

- Провера услова за издавање дозволе за збирне чекаонице А4а и А4б на аеродрому „Никола Тесла“
- Провера испуњености услова за коришћење новог пролаза Ц7 и нове збирне чекаонице Ц5-Ц7 на аеродрому „Никола Тесла“
- Основна провера летилишта: „Барутана“ Јагодина, „Богатић“, „13. мај“ ради издавања дозволе за коришћење
- Основна провера летилишта за хеликоптере „Добановци“ код Добановаца
- Основна провера испуњености услова за укидање ограничења коришћења рулних стаза А и Е на аеродрому „Никола Тесла“.

У извештајном периоду извршено је 28 накнадно одређених основних провера у области аеродрома и то:

- Провера испуњености услова за коришћење ограде поред платформе Ц (Ц7-Ц10) на аеродрому „Никола Тесла“
- Провера испуњености услова за коришћење новог система за навођење ваздухоплова на позицијама А1-А5, АНТ Београд
- Провера испуњености услова за коришћење рулне стазе А и спојнице Е на АНТ Београд
- Провера паркинг позиција за генералну авијацију на делу платформе А (А12) Аеродрома Никола Тесла
- Основну проверу на АНТ (збирна чекаonica Ц3-Ц4). Провера испуњености услова за коришћење збирне чекаонице Ц3-Ц4 у Терминалу Т2 АНТ
- Провера испуњености услова за коришћење паркинг позиције Ц5 на АНТ и ВДГС уређаја

¹⁰ Gass Aviation- основна провера у току. На основу акредитационе потврде EASA рад на основној провери испуњености услова се преноси на 2015.г. а кашњење је узроковано потпуним потапањем хангара и аеродрома Рудине у мају 2014.г.

¹¹ У току је провера 1 нове дизајн организације Белкхарт.

¹² Две нове ваздухопловно техничке организације за обезбеђење континуиране пловидбености ваздухоплова CAMO (Део М, Одјељак Г) Infinity Aviation, Војвођанска привредна авијација.

- Провера испуњености услова за коришћење позиције Ц2 на платформи Ц Аеродрома Никола Тесла Београд и система за навођење авиона на позицију Ц2
- Провера испуњености услова за укидање ограничења коришћења рулних стаза А и Е на Аеродрому Никола Тесла Београд (трава у заштитном појасу РС А и Е)
- Провера испуњености услова за коришћење авиомоста на паркинг позицији Ц2 аеродрома "Никола Тесла" Београд
- Основна провера обележавања рулних стаза „F Blue“ „M Blue“ и „H Blue“ на платформи Ц на аеродрому "Никола Тесла" Београд за потребе одлеђивања/заштите од залеђивања ваздухоплова.
- Основна провера ради сертификације пружаоца услуга земаљског опслуживања: FLY FLY, Sky Partner RS d.o.o., Air Serbia Catering d.o.o., Air Serbia Ground Services.
- Основна провера школског центра за обуку особља ватрогасно спасилачког особља, ЈП „Аеродром Ниш“
- Основна провере летилишта „7. јули“ Сурчин, „Кључка тераса“, Неготин, „ДТД - Бачки Јарак“, „Пландиште“, „Рибњак“, „Прељина“, „Кора“ Сомбор, Радин салаш код Самоша, „Ивање“.
- Основна провера летилишта за хеликоптере „Пожега“
- Основна провера терена „Сокобања“, „Чигота“, Златибор, Крилаш код Петровца на Млави.

7.5. Основна провера у области обезбеђивања

- АД „Интереуропа Логистичке услуге Београд“ Београд-провера испуњености услова за стицање статуса „регулисани агент“
- АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд-провера испуњености услова за издавање дозволе за обављање прегледа обезбеђивања
- Ј.П. „Аеродром Ниш“ Ниш-провера испуњености услова за издавање дозволе за обављање прегледа обезбеђивања.

8. Периодична провера

Периодична провера се обавља док дозвола или други појединачни правни акт важи.

8.1. Периодична провера у области саобраћајне делатности

За послове периодичне провере у вези са јавним авио-превозом, планиране су провере над три оператора¹³, а реализована је само провера за Air Serbia-у.

Aviogenex није поднео захтев за продужење рока важења Потврде о оспособљености за обављање јавног-авио превоз док је Pelikan Airways обавестио Директорат да неће више обављати јавни авио-превоз и вратио је Потврду о оспособљености за обављање јавног авио превоза.

Послови периодичне провере за пружање услуга из ваздуха планирани за 6 оператора¹⁴, а реализовани су за 5 оператора (није реализована периодична провера за Аеросервис Аеро).

¹³ Air Serbia, Aviogenex doo, Pelikan Airways

¹⁴ Југосервис доо, Војвођанска привредна авијација, Пољопривредна авијација ПКБ, Контрола летења Србије и Црне Горе, Аеросервис Аеро и JAT Привредна авијација

8.2. Периодична провера у области пловидбености

- Ваздухопловно-техничка делатност производње ваздухоплова-провера ради утврђивања типа¹⁵ (3)
- Ваздухопловно-техничка делатност одржавања ваздухоплова¹⁶ (14)
- Ваздухопловно-техничка делатност одржавања ваздухоплова EASA¹⁷ (3)
- Ваздухопловно-техничка делатност Обезбеђивања континуиране пловидбености ваздухоплова (14)
- Ваздухопловно-техничка делатност пројектовања (2)

8.3. Периодична провера у вези са ваздухопловним особљем

Током 2014. године извршена је двадесет и једна периодична провера центра за обуку и то:

- Периодична провера АТО Центра за обуку пилота авиона (PART-FCL) (8)
- RF Центри за обуку пилота авиона (JAR-FCL) (7)
- Центар за обуку падобранаца (1)
- Центар за обуку пилота ултрапаких ваздухоплова (2)
- Центар за обуку пилота једрилица (1)
- Центар за обуку кабинског особља (2)

Поред периодичних провера центара за обуку ваздухопловног особља, у извештајном периоду је извршена и периодична процена оператера уређаја за симулирање летења и то: SMATSA Aviation Academy и Prince Aviation.

8.4. Периодична провера у области ваздухопловне медицине

Извршена је периодична провера ваздухопловно медицинског центра-Ординација медицине рада – Ваздухопловно медицински центар – Air Serbia, RS/AeMC-002.

8.5. Периодична провера у области управљања ваздушним саобраћајем

Безбедносни надзор се врши у складу са Приручником безбедносног надзора (NSA-MAN-001-SR) у домену пружања услуга ATS, AIS и MET, као и у домену функција ASM/ATFM и PANS OPS. У 2014. години спроведене су провере у складу са Годишњим планом на 9 локација (8 у SMATSA и 1 у RHMZ)

Планом је било предвиђено 7 редовних провера и 2 додатне провере, што је у потпуности извршено.

Проверивачи прате извршавање корективних мера субјеката провере.

8.6. Периодична провера у области комуникационих, навигацијских и надзорних системи и уређаји (CNS)

- Извршена периодична провера пружаоца услуга у ваздушној пловидби (АКЛ Београд, АКЛ Ниш, АКЛ Вршац, АКЛ Батајница: APP / TWR) (4)
- Извршена периодична провера пружаоца услуга у ваздушној пловидби (Управа/ARO/NOF/CKL/TKL)¹⁸ (1)

¹⁵ У процесу провере за испуњеност услова утврђивања типа по CS-23 на 3 авиона (Ласта, Сила 750 и BC-03)

¹⁶ 12 организација Део 145 и 2 организације Део М/Ф

¹⁷ На основу Акредитационе потврде EASA ACCR.RS.02.11

¹⁸ У сарадњи са проверивачима из АЦВ Црне Горе

- Извршена периодична провера центара за обуку према захтевима Правилника о ваздухопловно техничком особљу пружалаца услуга у ваздушној пловидби и центрима за обуку
- Надзор над променама у функционалном систему у пружању услуга у ваздушној пловидби¹⁹- обрађене 64 пријаве промена у функционалном систему пружања услуга у ваздушној пловидби. Четири промене су оцењене као промене у којима се врши безбедносни преглед и то:
  - Отварање ваздушног простора изнад КиМ
  - Увођење PBN поступака на аеродром Ниш
  - Преузимање пружања услуга у ваздушној пловидби од стране BHANSA (FIR SARAJEVO)
  - Инсталација радара на Српској Гори
- Није планирана** периодична провера Службе за калибражу према захтевима Правилника о пружању услуга калибраže из ваздуха.

8.7. Периодична провера у области аеродрома

У извештајном периоду планирано је 16 периодичних провера а реализовано је 8 провера и то:

- Периодичне провере посебних аеродрома/хелиодрома: Вршац, Сремска Митровица, Параћин, „Дивци“ Ваљево
- Периодична провера испуњености услова за пружање услуга земаљског опслуживања: AIR SERBIA Ground Services d.o.o. , „Montavia New Solution“.
- Периодична провера аеродрома за међународни јавни авио-превоз: аеродром „Никола Тесла“ у Београду, аеродром „Константин Велики“ у Нишу.

Такође, спроведено је и 6 накнадних периодичних провера и то:

- Периодична провера Центра за обуку ватрогасно-спасилачког особља аеродрома Никола Тесла
- Периодична провера испуњености услова (одит) за коришћење аеродрома Ниш
- Периодична провера школског центра (прихват и отпрема) на Аеродром „Никола Тесла“ Београд
- Периодична провера аеродрома „Поникве“ код Ужица ради измене дозволе за коришћење
- Периодична провера аеродрома „Брге“ Краљево
- Провера летилишта „Војка“ ради утврђивања услова за продужење рока важења дозволе за коришћење

8.8. Периодична провера у области обезбеђивања

- DHL International“ д.о.о. Београд-провера испуњености услова за стицање статуса „регулисани агент“
- „Cargo Agent Navigator“ д.о.о. Београд-провера испуњености услова за стицање статуса „регулисани агент“

¹⁹ Заједно са одељењем АТМ и сарадњи са АЦВ Црне Горе

- „Air Serbia Catering“ Београд-провера испуњености услова за стицање статуса „регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи током лета“
- „Аеродром Кетеринг“ д.о.о. Београд-провера испуњености услова за стицање статуса „регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи током лета“

У односу на план за 2014.г. нису извршене две периодичне провере центра за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству „Air Serbia“ и АД „Аеродром Никола Тесла“.

Преко плана за 2014 извршено је укупно 10 ванредних провера/одита и то:

- „Sky Partner R.S.“ д.о.о. Београд-учешће у раду тима за проверу испуњености услова за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања
- „Fly Fly“ д.о.о. Београд-учешће у раду тима за проверу испуњености услова за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања
- „Air Serbia Catering“- учешће у раду тима за проверу испуњености услова за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања
- „Air Serbia Ground Services“- учешће у раду тима за проверу испуњености услова за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања
- „Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA“ д.о.о. Београд АКЛ Ниш-учешће у раду тима проверивача за проверу испуњености услова за издавање сертификата
- „Oki Air International“-учешће у раду тима за проверу испуњености услова за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања
- три провере оператора аеродрома у вези провере испуњености услова за коришћење аеродрома и то: АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд и две провере Ј.П. „Аеродром Ниш“ Ниш
- једна провера за издавање уверења за обављање јавног авио-превоза (AOC) „Infinity Aviation“ д.о.о Београд

8.9. Периодична провера у вези са обуком и лиценцирањем контролора летења, као и центара за обуку КЛ

- Периодична провера SMATSA доо организација за обуку – Центра за обуку контролора летења SMATSA доо- Извршена у јуну 2014. године – Резултат: три неусаглашености од чега једна корективна мера (иста је затворена) и две опсервације.
- Провера симулатора контроле летења, SMATSA doo- спроведена у августу 2014.г.
- Периодична провера SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења: ЦКЛ Београд, АКЛ Београд, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац, АКЛ Поникве, АКЛ Краљево, АКЛ Ниш, Службе људских ресурса – у погледу обука, Служба за квалитет, безбедност и обезбеђивање – у погледу обука- Извршена периодична провера у свим јединицама контроле летења у складу са планом одита за 2014 годину. Уместо у Служби за људске ресурсе извршена је периодична провера у

Одељењу за планирање и развој управљања ваздушним саобраћајем и вазд. метеорологијом – Разлог је промена систематизације у SMATSA доо.

Током одита уочено 39 неусаглашености (10 опсервација и отворено је 29 корективних мера, од чега је 10 затворено у току 2014. године)

- Провере у циљу верификације примене корективних мера- Провере су вршene приликом затварања корективних мера и током одита за корективне мере које су отварање на основу неусаглашености са претходног одита.
- Анализа и прихватавање корективних мера одобрених организација за обуку- Провере су вршene приликом затварања корективних мера. Затворено је 10 корективних мера са одита током 2014 године.
- Израда и ажурирање регистра корективних мера- Током 2014 године је редовно вршено ажурирање регистра корективних мера Центра за обуку и регистра корективних мера јединица за обуку контролора летења.
- Учешће у анализи догађаја и утврђивање узрока незгода из области управљања ваздушним саобраћајем (Air Traffic Management - ATM).

9. Управни послови

9.1. Пловидбеност

- Број ваздухоплова у Регистру одн. Евиденцији је 408.

У транспортној категорији су 42 ваздухоплова и то:

- 38 авиона (ATR-6, Boeing 737-10, Airbus 319/320-10, Cessna 500-9, Falcon 50-1 I Learjet -1 комад)
- 4 хеликоптера (Bell 212-3 ком. И S-76B-1 комад).

У општој категорији је 221 ваздухоплов и то: 188 авиона и 33 хеликоптера.

У посебној категорији је 145 ваздухоплова и то:

- 18 авиона
- 1 амфибија
- 7 балона
- 2 жирокоптера
- 33 моторна змаја
- 34 ултра лака авиона
- 50 једрилица

Број новоуписаних ваздухоплова је 29 и то:

- Airbus 319/320-7 комада
- Galeb G-2-1 комад
- Једрилице-2 комада
- Хеликоптери Bell 206-1 комад
- Gazella 341-2 комада
- Robinson R44-1 комад
- Robinskon R66-1 комад
- Моторни змајеви -5 комада
- Ултраплаки авиони -9 комада.

- Приликом прегледа документације код продужења пловидбености овлашћених организација Комисија ДЦВ је у циљу утврђивања пловидбености издала:

- 156 ARC 15a,
- 18 продужења ДЦВ за ултра-лаке ваздухоплове ARC 24a
- 36 продужења пловидбености од стране овлашћене организације
- Током 2014. година извршене су измене и допуне Приручника о раду Одељења пловидбености и Дирекције за надзор и безбедност и урађена су три Упутства унутар истих. Не планирани послови су: издавање специјалних Налога за пловидбеност (НПВ) за авионе типа CESSNA серије 100 и 200 насталог променом захтева за преглед структуре и учешће у креирање Safety Management System у Директорату.

9.2. Ваздухопловно особље

- Током извештајне године прегледана и одобрена су укупно 64 приручника центра за обуку летачког особља и то: 33 оперативна приручника, 20 Приручника за обуку и 11 прегледа приручника управљања сигурношћу.
- У 2014. години организовано је 10 редовних и 4 ванредна термина за полагање теоријских испита за стицање дозвола пилота авиона и инструкторских овлашћења, хеликоптера, једрилица, падобранаца, ултраплаких ваздухоплова, параглајдера. На теоријске испите изашло је 355 кандидата из 31 центра за обуку. Одржани су испити из укупно 122 предмета. Укупан број теоријских испита по предмету који је спроведен је 3091. Одржано је 240 практичних испита. У извештајном периоду обрађено је 1611 предмета –утврђивање услова (за излазак на теоретске испите (181), утврђивање услова за излазак на практичне испите и процене оспособљености (131), утврђивање услова за превођење националне у JAR FCL дозволу и PART-FCL дозволу (36), утврђивање услова приликом издавања уверења на право коришћења уређаја за симулирање летења (3), обрада захтева који се односе на покретање прекршајних или кривичних поступака (2), остали записи, молбе, дописи... (1258))
- Урађене су процедуре, упутства, листе провере, програми обуке, приручници, извештаји, планови, потврде, обрасци, обраде пријава догађаја...Извршено ажурирање ваздухопловно информативне публикације (AIP) и приручника.

9.3. Ваздухопловна медицина

Здравствени прегледи ваздухопловног особља и издавање лекарских уверења

- Иницијални здравствени прегледи и лекарска уверења (409):
Класа 1: 134,
Класа 2: 251,
Класа 3: 23,
CC:1
- Здравствени прегледи за продужење/обнову лекарских уверења (1181):
Класа 1: 740,
Класа 2: 210,
Класа 3: 207
CC:24
- Одбијено издавање лекарских уверења (27):
Класа 1: 7,

Класа 2:6,

Класа 3: 14,

CC:0.

- Head of AMS допунско разматрање и оцена здравствене способности одложених или оглашених неспособним од стране AMEs – (52):
Класа 1:24,
Класа 2: 25,
Класа 3: 3
CC-0.
- Head od AMS суспензија и повлачење суспензије лекарског уверења (52).
- Head od AMS Трансфер медицинских података (10).

Остали послови:

Администрирање електронском базом података – COMPIC FCL 3 и континуирани надзор рада овлашћених лекара (AMEs). Пуштање у рад ажурираног COMPIC софтвера усклађеним са Анексом IV Part MED у којом је коригован захтев за издавање лекарског уверења као и анализа предстојећег унапређења софтвера (израда и тестирање демо апликације) и примена одредби Правилника о летачком особљу који се односи на кабинско особље која почиње 8.априла 2014.г.

Израда/ажурирање процедуре, листа провера, програма обуке, приручника, извештаја, планова, давање мишљења... Попуна EASA и JAA упитника, као и Листа провере за FAA одит.

9.4. Ваздухопловне дозволе

Решења у вези издавања, продужења и обнове рока важења дозвола/овлашћења, и то: (2398)

- Издавање, продужење важења и упис овлашћења за летачко особље (1737)
- Издавање/продужење важности и упис овлашћења за контролоре летења (348)
- Издавање, продужење важења и упис овлашћења ваздухопловних механичара/диспичера (311)

Решења у вези са полагања испита (618)

- Решења у вези полагања испита летачког особља (587)
- Решења у вези полагања испита за контролора летења (25)
- Решења у вези полагања испита за механичаре/диспичере (8)

Решења у вези издавања, проширења и продужења рока важења ауторизација (179)

- Решења у вези издавања, проширења и продужења рока важења ауторизација пилоте ученике (179)
- Решења у вези издавања, проширења и продужења рока важења ауторизација за испитиваче (0)

Решење у вези уписа у регистар аеродрома/летилишта, терена (4)

Израда потврде о важењу дозвола, потврде о неимању удеса/незгода, израда потврде о признавању испита за издавање дозвола за одржавање ваздухоплова (233)

Остали послови:

- Израда процедура и упутства за рад, вођење регистарских књига, вођење регистра аеродрома/летилишта/терена, листа провере, програма обуке, приручника, извештаја, планова, потврда... Ажурирање истих.
- Послови библиотечко-информационе делатности.

9.5. Управљање ваздушним саобраћајем

Током 2014. године евидентирано је 28 догађаја од значаја за безбедност ваздушног саобраћаја који су анализирани и обрађени што укључује и праћење и спровођење наложених и препоручених мера према пружаоцу услуга у ваздушној пловидби, као и препорука другим ОЈ ДЦВ-а за ваздухопловне субјекте из свог домена и надлежности. За потребе извештавања према менажменту ДЦВ-а и према Евроконтролу, евидентирано је преко 300 догађаја (мањег безбедносног значаја) чији се трендови непрестано прате и анализирају (AST-Annual Summary Template и SKPI-Safety Key Performance Indicators извештаји).

У сарадњи са МУП РС радио се на успостављању и објављивању забрањених и условно забрањених зона у ваздушном простору РС.

Дато је мишљење на 70 захтева за летење ван ваздушних путева, летење у циљу аерофото снимања, летење у циљу искакања падобранаца и употребу беспилотних летелица, као и на 12 захтева за ванаеродромско слетање и полетање хеликоптера.

Анализиране су и дате сагласности на 64 достављене информације о промени и достављених безбедносних гаранција које је доставио пружалац услуга у ваздушној пловидби (SMATSA) у сарадњи са CNS.

Попуњени EASA упитници у вези са SES извештавањем (Део I и II) и извештавањем о интероперабилности Део II (IOP) и послати у EASA. Урађен нацрт Споразума за Runway Safety Team.

Ажурирање приручника за надзор Одељења ATM/CNS. Припремљени подаци који су објављени у ваздухопловним публикацијама РС. Учешће у активностима у вези са увођењем система квалитета.

9.6. Комуникацијски, навигацијски и надзорни системи и уређаји (CNS)

У извештајном периоду обрађена 4 пријављена догађаја у области CNS. У погледу одобравања битних промена у функционалном систему пружалача CNS услуга у ваздушној пловидби, четири промене су оцењене као промене у којима се врши безбедносни преглед и за које се даје одобрење. Одобрено 8 планова и програма обуке за техничко особље пружалача услуга у ваздушној пловидби. Издато 175 решења о сагласности на локацију за изградњу објекта на основу чланова 113-115 Закона о ваздушном саобраћају и 40 осталих дописа, мишљења и допуна предмета у вези сагласности на локацију за изградњу објекта.

9.7. Аеродроми

Током 2014. године издато је 11 потврда за планску и пројектну документацију са становишта безбедности ваздушног саобраћаја, давање услова Урбанистичким заводима за израду просторних планова (23), дато 7 мишљења из области аеродрома, урбанистичких услова за изградњу у зони аеродрома, издато 176 сагласности на

локацију за изградњу објекта са становишта безбедности ваздушног саобраћаја, издато 41 мишљење у вези са плановима постављања или изградње објекта са становишта безбедности ваздушног саобраћаја, дато 8 мишљења а упите и документацију по питању планирања, изградње, реконструкције и адаптације објекта на подручју аеродрома, дато 18 сагласности за организацију ваздухопловних манифестација, обрађено 48 пријава догађаја, анализа 8 Државних писама, издато 30 одобрења за ванаеродромска слетања хеликоптера, дато 11 мишљења, сагласности и одобрења приручника, процедуре, програма обуке...

9.8. Обезбеђивање

У погледу прегледа програма за обезбеђивање

- Прујалаца услуга земаљског опслуживања дата сагласност на одобрење измене програма за обезбеђивање у ваздухопловству „СУ-порт/Air Serbia Ground Services“ д.о.о. Београд. Усаглашавање програма за обезбеђивање у ваздухопловству: „Sky Partner“ Београд, „Fly Fly“ Београд и „Oki Air International“ Београд су у току.
- Редовног авио превозиоца одобрени су програми за обезбеђивање у ваздухопловству: „Air Serbia“ а.д. Београд, укупно: 3 (измене и допуне) „Tatom“, „Qatar Airways“, „FarnAir“, „Aeroflot“, „Olympic Airways“, „Austrian Airways“, „Norwegian Air Shuttle“, „Turkish Airlines“, „Pegasus Airlines“, „Etihad Airways“, „Lufthansa“, „Swiss Airlines“, „Easy Jet“, „Lot Polish Airlines“, „Belavia“, „Alitalia“, „Wizz Air“, „Solin Air“, „Tunis Air“, „Freebird Airlines“, „Germanwings“, „Montenegro Airlines“, „Cityline Cargo“, „AirCairo“, „BH Airlines“, „Croatia Airlines“, „TAP“, „Aegean Airlines“, „Onur Air“, „RAF Avia“, „Vueling Airlines“, „Darwin Airlines“, „FlyDubai“, „Alitalia“ (измена програма).
- Након прегледа усаглашености измене програма за обезбеђивање *нису одобрени програми*: „Easy Jet Switzerland“, „Belavia“, „Norwegian“, „RAF Avia“, „BH Airlines“, „TAROM“, „WizzAir“ због неусаглашености са Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству.
- Авио такси одобрене су измене програма за обезбеђивање у ваздухопловству „Infinity Aviation“ д.о.о. Београд
- Прујалац услуга у ваздушној пловидби није било одобрених програма.
- Регулисани снабdevач залиха намењених за потрошњу у току лета (кетеринг) одобрене измене програма за обезбеђивање у ваздухопловству „Аеродром Кетеринг“ д.о.о. Београд и „Air Serbia Catering“ Београд
- Регулисани агент одобрене измене програма за обезбеђивање у ваздухопловству „DHL International“ д.о.о. Београд и „Cargo Agent-Navigator“ д.о.о. Београд. У току је усаглашавање програма за обезбеђивање у ваздухопловству „Integespora Logističke usluge a.d.“ Београд.
- Остало - издавање неопходних услова за стицање статуса „регулисани агент/познати пошиљалац“ за „ACB“ д.о.о. Београд.
- Оператор аеродрома одобрене измене програма за обезбеђивање у ваздухопловству Ј.П. „Аеродром Ниш“ Ниш и АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд.

У погледу оперативних приручника

- Извршен преглед усаглашености измене секција А10 и Д 02 *Оперативног приручника авио-превозиоца „Air Serbia“ а.д. Београд са сопственим програмом за обезбеђивање у ваздухопловству.*
- приручници за обављање прегледа обезбеђивања -/
- Остали приручници, наставни планови и програми обуке
Школски центри за обуку из области обезбеђивања у ваздухопловству
Одобрени програми обуке
- одобрење измене програма обуке и наставних планова „Air Serbia Training Center“ а.д. Београд Школски центар
- одобрење наставних програма у области обезбеђивања у ваздухопловству АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд
Програми обуке осталих субјеката
- Одобрени програми обуке
- одобрење наставних програма обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству „Авиогенекс“ д.о.о. Београд
- одобрење наставних програма у области обезбеђивања у ваздухопловству „Аеродром Кетеринг“ д.о.о. Београд, „Air Serbia Ground Services“ Београд, „DHL International“ д.о.о. Београд, „Интереуропа Логистичке услуге“ ад Београд, „Air Serbia Catering“, „JAT Техника“ Београд

Ревизије програма (нису одобрене)

- преглед усаглашености и достава примедби на измене и допуне програма обуке и наставне планове обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш

Остало:

- У 2014. години укупно је одржано шест седница Националног комитета за обезбеђивање у ваздухопловству.
- Аеродромски комитет за обезбеђивање у ваздухопловству аеродрома „Никола Тесла“ Београд је одржао 5 седница, док Аеродромски комитет за обезбеђивање у ваздухопловству аеродрома „Константин Велики“ Ниш није држао седнице током 2014.г.
- Обрада 3 ICAO државна писма.
- Обрада материјала за ECAC у вези Common Evaluatuion Process (CEP) for Security Equipment.
- Размена мишљења са Европском комисијом у вези изузећа трансферног пртљага од додатног прегледа обезбеђивања.
- припрема предлога годишњег плана рада, регулативе, набавке, усавршавања кадрова и процене прихода ДЦВ за Службу безбедности за 2015. годину.
- измена и допуна Приручника о раду Службе за обезбеђивање у ваздухопловству
- измена и допуна Програма обуке за инспекторе/провериваче у Служби за обезбеђивање у ваздухопловству
- Припрема предлога обуке из области обезбеђивања у ваздухопловству у вези понуде Европске конференције цивилног ваздухопловства (ECAC) у склопу ECAC Assistance Project.

- Сарадња са Канцеларијом Савета за Националну безбедност и заштиту тајних података око примене Закона о тајним подацима
- Издавање сагласности на измену граница обезбеђивано-рестриктивне зоне аеродрома „Никола Тесла“
- Давање мишљења на предлог елабората о реконструкцији платформе „A“ и „Ц“ (II фаза)
- Одобрење уписа инструктора обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству.

9.9. Обука и лиценцирање контролора летења, као и центара за обуку КЛ

- Утврђивање услова за спровођење испита контролора летења и предлог за израду решења за проверу стручне оспособљености контролора летења (одређивање испитивача за спровођење провере).
- Анализа и издавање решења којима се одобравају програми и планови почетне обуке контролора летења - Анализа и прихваташње Приручника о обуци и процедурама Центра за обуку ANS особља, верзија 10.0. , као и прихваташње амандмана 1/14 и 2/14 на исти. Програм и план обуке за успостављање стручности предавача ваздухопловног енглеског језика AVE (без радиог искуства)
- Анализа и прихваташње Приручника о обуци и процедурама Јединица контролоре летења SMATSA doo као и амандмана на исти.
- Од планираног издавања решења којима се одобравају планови обуке (UTP) контролора летења за следеће јединице контроле летења SMATSA doo: ЦКЛ Београд, АКЛ Београд, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац, АКЛ Поникве, АКЛ Краљево, АКЛ Ниш- одобрени програми обуке (UTP) за АКЛ Поникве и АКЛ Краљево.
- У вези са планираном анализом и издавањем решења којима се одобравају процедуре одржавања стручности (UCS) контролора летења SMATSA doo ЦКЛ Београд, АКЛ Београд, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац, АКЛ Поникве, АКЛ Краљево, АКЛ Ниш реализовано одобрење процедура одржавања стручности (UCS) за АКЛ Поникве и АКЛ Краљево, урађена анализа измена Плана обуке и Процедура одржавања стручности контролора летења ЦКЛ Београд као и измена UCS АКЛ Батајница.
- У вези са анализом и издавањем решења којима се одобравају програми и планови континуиране обуке контролора летења SMATSA doo организација за обуку – јединица контроле летења за овлашћења: ACS, APS, APP и ADI а који се тичу обуке из језика, издато је решење за: Програм и план обуке из Ваздухопловног енглеског језика (AVE) у оквиру основне обуке контролора летења TRE.DOC.006; Програм и план обуке из Општег енглеског језика (ENG) у оквиру основне обуке контролора летења на нивоу B2, TRE.DOC.007; Програм и план обуке из Општег енглеског језика на нивоу B1, TRE.DOC.008;
- Одобрен Програм и План обуке освежења знања испитивача стручне оспособљености контролора летења (EXE).

- Издавање решења за коришћење ТЕА тест за контролоре летења у SMATSA доо. Издавање решења којима се овлашћују администратори, испитивачи и оцењивачи за спровођење тестирање нивоа знања енглеског језика који се користи у ваздухопловној комуникацији у SMATSA доо. издавање решења за: Процедуру за спровођење испита из ваздухопловног енглеског језика путем ТЕА теста TRE.DOC.009
- Провера услова за издавање и издавање ауторизације као посебне исправе испитивачима стручне оспособљености контролора летења у: Центру за обуку КЛ – почетна обука и у јединицама контроле летења SMATSA доо.
- Ажурирање интерних докумената и процедура Одељења, израда Приручника за рад Дирекције, ажурирање процедура који се односе на субјекте ваздухопловне привреде, израда плана периодичних провера и Плана инспекцијског надзора за 2015.г., превод 10 подзаконских прописа

9.10. Одобравање летова

Значајан део послова који се свакодневно обављају односи се на издавање одобрења за:

- обављање јавног авио-превоза (редовног и ванредног); транспорт опасног терета и транспорт и транзит наоружања и војне опреме; спортско и аматерско летење, летење за сопствене потребе и ваздухопловне манифестације, у случајевима предвиђеним Законом о ваздушном саобраћају, Законом о транспорту опасног терета и Законом о превозу наоружања и војне опреме.

Током 2014. године, обрађено односно одобрено по врстама саобраћаја:

- превоз опасног терета, војне опреме и наоружања - 858 захтева;
- изузећа од забране транспорта опасног терета - 58 захтева;
- авио-такси превоз- 418 захтева;
- појединачни чarter летови- 159 захтева;
- спортско и аматерско летење- 56 захтева;
- хитни медицински летови- 23 захтева;
- редован и чarter авио-превоз за Сезону Лето 2014:
- примљено 55 захтева за обављање редовног и чarter саобраћаја,
- обрађено укупно 92 захтева која се односе на измене у распореду, увођењу додатних ваздухоплова, измена линија и code-share аранжмана
- редован и чarter авио-превоз за Сезону Зима 2014/15
- примљено 44 захтева за обављање редовног и чarter саобраћаја.
- обрађено укупно 21 захтев који се односе на измене у распореду, увођење додатних ваздухоплова, измена линија и code-share аранжмана
- редован и чarter авио-превоз за Сезону Лето 2015- до 31.12.2014. године, примљена 5 захтева.

Након увођења дежурства (од маја 2014. године) после радног времена, викендом и празницима, одобрено укупно 127 захтева. Такође, преко AFTN терминала примљено је 3836 порука, а обрађено је 34 поруке и преко SITA терминала је примљено 1459 порука и обрађено укупно 657 порука.

9.11. Планирање и развој

- Израда 47 решења у управном поступку који се на основу одредби Правилника о висини накнада плаћају Директорату.
- Достављено 17 мишљења на материјале Евроконтрола.

10. Трагање и спасавање

Служба трагања и спасавања је преко Спасилачко координационог центра (СКЦ), током 2014. године обезбедила 24-часовну подршку, 365 дана у години, свим ваздухопловима који су користили ваздушни простор Републике Србије.

Ваздухопловно спасилачко координациони центар у 2014. години учествовао је, преко дежурног Координатора операције трагања и спасавања, у 47 операција, при чему је 32 операције било лажног карактера. У 15 операција Спасилачко координациони центар учествовао је у координацији операције трагања и спасавања, провери узбуње, асистенцији другим центрима.

Обављене су месечне комуникационе провере са „COSPAS-SARSAT MCC“ центром из Барија- Италије, Тулуза-Француске, Агенцијом за контролу летења Србије и Црне Горе SMATSA доо, и са пружаоцима услуга трагања и спасавања из Министарства одбране и Министарства унутрашњих послова.

Током 2014. године Спасилачки координациони центар је примио 41 SIT 185 порука SS (највишег) приоритета. Сви случајеви SS порука су благовремено и темељно решени у сарадњи са „COSPAS-SARSAT MCC“ центрима из Барија и Тулуза, Агенцијом за контролу летења Србије и Црне Горе SMATSA доо и контактима за узбуњу регистрованог радио предајника за откривање позиције у случају нужде (ELT, PLB).

Правовремено је одговорено на свих 14 комуникационих тестова по захтеву „COSPAS-SARSAT MCC“ центра из Барија.

У 2014. години Служба трагања и спасавања обавила је 42 вежбе првог нивоа по ICAO стандардима (комуникациони тест) и две вежбе трећег нивоа по ICAO стандардима (Full Scale Exercise - Вежба пуног опсега) са припадницима Војске Србије, МУП и ГСС. Прва вежба пуног опсега „Дан трагања и спасавања“ одржана је на Копаонику, у координацији ДЦВ, ВСС, Војске Србије, МУП и ГСС, у јулу 2014. године. Друга вежба одржана је на АД Батајница, у новембру 2014. године, у координацији ДЦВ и Војске Србије.

Учествовање у вежбама за операцију трагања и спасавања Војске Србије.

Успостављена директна телефонска линија са Хеликоптерском јединицом и Оперативним центром МУП.

Током 2014. године одржавани су месечни састанци са запосленима у Служби трагања и спасавања у циљу унапређења система трагања и спасавања. Вршене су анализе недостатка техничке опреме и давани предлози запослених како да се унапреди систем Службе трагања и спасавања, унапређења координисања тока операције трагања и спасавања, рад на побољшању сарадње између учесника трагања и спасавања и Спасилачко координационог центра.

Регистровани су нови радио предајници у међународну базу регистрованих радио предајника (IBRD – International 406 MHz Beacon Registration Database). Одржавана је постојећа база регистрованих радио предајника за откривање позиције у случају нужде (ELT – Emergency Locator Transmitter и PLB- Personal Locator Beacon) из регистра који су већ унети у међународну базу регистрованих радио предајника.

Извршена је обука ново запослених у Служби трагања и спасавања за коришћење система CADAS AFTN/AMHS.

Република Србија је члан међународног сателитског програма COSPAS/SARSAT (Cosmicheskaya Sistema Poiska Avariynich Sudov/ Search and Rescue Satellite-Aided Tracking), чије је седиште у Монреалу (Канада). Представници Директората нису учествовали у 2014. години на обавезним годишњим састанцима чланова COSPAS/SARSAT.

Упутство за Рад Службе трагања и спасавања је изменењено у складу са постојећом регулативом, и при томе је дошло до измена процедуре за рад Спасилачко координационог центра и Упутства за организовање SAR вежби.

Потписани су споразуми о сарадњи у трагању и спасавању са МУП и Клиничким центром Србије, а споразум са Министарством одбране је у завршној фази. Покренута је иницијатива за потписивање споразума и са осталим субјектима који могу да учествују у операцијама трагања и спасавања на територији Републике Србије. Извршена је ревизија постојећих споразума и покренута иницијатива за измену постојећих споразума.

Учество на састанцима са представницима Министарства одбране, здравља, унутрашњих послова Републике Србије и Агенције за контролу летења Србије и Црне Горе СМАТСА доо.

Обилазак ангажованих јединица за потребе трагања и спасавања, МУП и Војске Србије у Нишу и Београду.

Набавка дела планиране опреме и грађевинско сређивање пословног простора почињу крајем децембра 2014. године.

Правилник о трагању и спасавању у цивилном ваздухопловству Републике Србије и Уредба о начину на који се ангажују учесници у трагању и спасавању је у процедури. Чека се мишљење Министарства саобраћаја, који доноси прописе у овој области, у складу са Законом о ваздушном саобраћају РС.

Током 2014. године, нису вршени инспекцијски надзори, одити и сертификације из области трагања и спасавања.

11. Унапређење кадровских капацитета

11.1. Саобраћајна делатност

Саобраћајна делатност је планирала 6 обука које је требало да похађа 15 полазника. Од тога реализоване су 3 обуке²⁰ које је завршило 7 полазника, а реализација 1 обуке (Flight Operations Course) коју треба да похађа 5 полазника померена је на јануар 2015. године. Такође, реализовано је и 6²¹ непланираних обука са 9 полазника.

11.2. Пловидбеност

Испуњеност плана за пријем нових потребних кадрова и школовања неопходних по регулативи износи свега 25% што је узроковало подизањем налаза при провери тимова EASA. Од 16 планираних обука реализоване су 4, док је реализовано 6 непланираних обука.

²⁰ Low visibility Operations, Performance based navigation PBN II и Special Operations rules:RVSM, ETOPS, AWOPS, MNPS

²¹ PBN/RVSM and MNPS (NAT MNPS) Training, Workshop on Fatigue Management, Workshop on items, Auditing Techniques in Relation to Flight Crew Licensing, Standardisation Regulation Difference Training 628/2013, 736/2006, Audit Techniques and Practice Stage 1.

11.3. Ваздухопловно особље

У погледу стандардизације инструктора и испитивача, одржани су семинари за освежење знања испитивача, семинар за стандардизацију испитивача за проверу знања енглеског језика и семинар о безбедности ваздушног саобраћаја (одржан у Параћину и Нишу у мају 2014.г.).

Ваздухопловно особље је од планиране 22 реализовало 4 обуке²². Такође, по питању обука запослених у ОВО организоване су 2 основне обуке, 5 специјалистичких, 5 практичних обука, 3 обуке унапређења знања ваздухопловних инспектора, 3 обуке за освежење знања.

11.4. Ваздухопловна медицина

Од 3 планирана курса из ваздухопловне медицине није реализован ни један. Уместо тога, реализована су 4 курса у вези са континуираном медицинском едукацијом за продужење лекарске лиценце,²³ 3 курса у иностранству²⁴ и 3 курса у земљи²⁵.

11.5. Ваздухопловне дозволе

Планирана је I обука коју је требало да похађа 8 полазника. Обука није реализована.

11.6. Управљање ваздушним саобраћајем

Од планираних 12 обука у IANS EuroControl које су одобрене годишњим планом обука Дирекције, реализовано је 10 обука. Одржана је интерна обука у Одељењу на годишњем нивоу, а запослени у Одељењу су присуствовали свим радионицама у ДЦВ-у које су тематски повезане са ATM-ом (Introduction to EASA Regulations for Aerodrome Operators and Authorities).

Запослени су завршили и више он-лайн курсева (EuroControl IANS e-courses).

Такође, запослени су одржали више презентација ван ДЦВ-а у вези класификације ваздушног простора, AFIS услуга, итд (К ВиПВО, Прељина, Крушевач, Бор, панел дискусија Нови Сад).

11.7. Комуникациони, навигациони и надзорни системи и уређаји (CNS)

Од планираних 9 обука и освежења знања, реализоване су 4 обуке.²⁶ Реализована 1 непланирана обука коју је похађао један запослени и то: Safety Oversight (LEX-SOCH) of changes

²² SMS Introduction workshop, Auditing Techniques in Relation to FCL, PART FCL, FSTD Standardiation Meeting, Упознавање са новом регулативом (ЕУ) 1178/2011 и (ЕУ) 290/2012

²³ узето је учешће у: курсу „Здрав поглед на свет“ акредитованом од стране Здравственог савета РС, „International Symposium CORNEA-Insights and Updates“ акредитованом од стране Здравственог савета РС, Курсу „Актуелно у офтальмологији 2014“ акредитованом од стране Здравственог савета РС, „Трећи симпозијум из контактологије“ акредитованом од стране Здравственог савета РС.

²⁴ 4th European Conference in Aerospace Medicine у организацији Европског удружења ваздухопловно космичке медицине ESAM и Romanian Society of Aerospace Medicine; EASA MEDICAL Standardisation Workshop – 30 September 2014 и 10th EASA AIRCREW Standardisation Meeting – 01 October 2014 , Келн, Немачка; AME Refresher Course, у организацији СCAA, Загреб, Хрватска, 22.11.2014.г.;

²⁵ У ДЦВ одржан је Семинар освежења знања (Refresher Training) за Овлашћене лекаре-AMEs „Здравствена способност кабинског особља“, 07.07.2014.г., Акредитовани домаћи Курс I категорије: Антиромоторички значај медицинске селекције падобранаца, 21.11.2014.г., у организацији ВМИ ВМА. Акредитовани домаћи Курс I категорије: Антиромоторички значај медицинске селекције пилота, 25.12.2014.г. у организацији ВМИ ВМА

²⁶ Курс: Увод у процену безбедности - Introduction to Safety Assessment (SAF-SAI); Курс: Глобални навигациони сателитски систем- Global Navigation Satelite System (NAV-GNSS); Supporting the Network: Implementation Of Automatic Dependent Surveillance – Broadcast and Multilateration (SUR-ADSB-MLAT);

11.8. Аеродроми

Од планиране 21 обуке реализовано 10 обука²⁷. Узето је учешће на 2 радионице и 1 студијској посети²⁸ које нису биле планиране Програмом рада ДЦВ за 2014.г.

11.9. Обезбеђивање

Од планираних 12 обука реализоване су 2 обуке.²⁹ Узето је учешће на два међународна семинара: ECAC Workshop on National Contingency Planning“ у Паризу и ICAO Audit семинару „ICAO Regional Aviation Security Audit Seminar“ у Паризу. Реализована је 1 непланирана обука у вези са поступањем са тајним подацима.

11.10. Обука и лиценцирање контролора летења

У оквиру услуга које пружа EASA и Eurocontrol завршене су 2 обуке: Обука „PBN/RVSM and MNPS (NAT MNPS)“ у организацији Austro Control GmbH International и Семинар у организацији Канцеларије за европске интеграције: „Стручна редактура у теорији и пракси“ 06.03.2014. Током 2014.г. запослени нису похађали обуке у оквиру услуга које пружа ALSA Luxembourg. Спроведена је интерна обука освежења знања на теме: Основни регулаторни захтеви, укључујући и регулативу 805/2011, Инспекцијски надзор и одит.

11.11. Општи и правни послови

Од 6 планираних обука за 8 полазника није реализована ни једна. Један запослени је похађао непланирану обуку у вези са обавезним подношењем електронске пријаве за социјално осигурање путем портала Централног регистра.

11.12. Јудски ресурси

Од 2 планиране обуке за 4 полазника није реализована ни једна. Један запослени је похађао непланирану обуку у вези са изменом Закона о раду.

Освежење знања спроведено интерно преко презентација из области: SESAR пројекат, PBN и класишна навигација и ADS-B и мултилатерација.

²⁷ Aerodrome Resource Management – Runway Safety (у организацији EUROCONTROL – IANS, Луксембург), курс „Introduction to Safety Assessment“ (у организацији EUROCONTROL – IANS, Амстердам), Workshop on Experience in Implementing State Safety Programmes (SSP) and Safety Management Systems (SMS)“ у организацији Eurocontrol (Анкара), „Introduction to EASA Regulations for Aerodrome Operators and Authorities“ одржан у ДЦВ, у организацији Airsight тренинг центра, „Audit Techniques and Practice“ (у организацији EUROCONTROL-IANS, Луксембург). Основни курс за транспорт опасног терета у Air Serbia Training centar, обука за помоћно-ватрогасно особље у Центру за обуку ватрогасно-спасилачког особља Аеродром „Никола Тесла“ Београд, Workshop on EU regulations concerning noise-related restrictions at airports and operation of aeroplanes“ у организацији Привредне коморе Србије уз сарадњу TAIEX и Европске комисије (Београд), радионица „Транспорковање Директиве 2002/49/EC о процени, мерама и условима заштите од буке у животној средини“ у организацији Министарства пољoprивреде и заштите животне средине у оквиру PLAC (Policy and Legal Advice Centre) пројекта (Београд).

²⁸ Workshop on Experience in Implementing State Safety Programmes (SSP) and Safety Management Systems (SMS)“ у организацији Eurocontrol (Анкара). Сарадња секундарних аеродрома Србије и Белгије – студијска посета аеродромима у Шарлеруа и Лијежу у Белгији у организацији Одељења за спољне послове регија Валонија-Брисел (Wallonie Bruxelles International WBI), Агенција за промоцију инвестиција и извоза регије Валонија (Wallonia Export and Investment AWEX) и Амбасаде РС у Краљевини Белгији (Брисел)

²⁹ курс „Best Practice for National Auditors – Level 1“ и курс „Best Practice for National Auditors – Level 2“

11.13. Финансије и рачуноводство

Од 6 планираних обука за 7 полазника реализована је 1 обука и 3 непланиране обуке са 4 полазника (Детаљна практична обука: појединачна пореска пријава, Привредни саветник Саветовање –Попис и припрема за састављање годишњег финансијског извештаја за 2014.годину и Дводневно саветовање у организацији ИПЦ у вези са новим законима о раду).

11.14. Планирање и развој

Од 5 планираних обука за 6 запослених реализоване су 3 планиране³⁰ и 3 непланиране обуке: Учешће на семинару Подршка процесу Европских интеграција у Србији – упознавање са методолошким упутствима за прикупљање података о финансијским аспектима спровођења НПАА, Обука на тему поступања са рестриктивним документима и ISIS II Програм, билатерални састанак на тему примене регулативе ЕУ у вези са Планом учинка)

12. Унапређење организационо институционалних капацитета

12.1. Систем квалитета

Одсек за квалитет и интерну проверу је формиран у другој половини 2014.године. Одсек је израдио предлог организације и систематизације службе, пословник о раду Одбора за квалитет, предлог Процедуре о изради и управљању документима и предлог Пословника о квалитету. Извршио је анализу стања ОЈ ДЦВ ради припреме и изrade Приручника/Процедура Одељења/Одсека у следећим ОЈ:

1. Одсек за заштиту права путника
2. Одељење за људске ресурсе
3. Одељење за ваздухопловну регулативу
4. Одељење за међународне односе
5. Одељење за планирање и развој
6. Одељење за информационо-комуникационе послове.

С тим у вези, Одсек је отпочео рад на следећим документима:

- Процедури о заштити права путника;
  - Процедури о управљању људским ресурсима;
- Документа из области аеродрома:
- Процедура за издавање потврде за постављање објекта, инсталација или уређаја;
  - Процедура за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања и самоопслуживања на аеродрому;
  - Упутство за издавање потврде за постављање објекта, инсталација или уређаја;
  - Упутство за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања и самоопслуживања на аеродрому;

³⁰ Курс књиговодства (који је у току), обука из области управљања пројектима, пројектног планирања са фокусом на нови ЕУ Програм Хоризон 2020 и Планирање јавних набавки

- Образац захтева за издавање потврде за постављање објекта, инсталација или уређаја;
- Образац - Писмо о намерама;
- Образац захтева за издавање дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања.

Након формирања Одсека за квалитет и интерну проверу престала је са радом Служба за управљање безбедношћу у ваздухопловству и квалитетом али су се послови у вези са системом извештавања о догађајима и анализи стања безбедности привремено обављали унутар Одсека док нису прешли у другу ОЈ ДЦВ. По овом питању у току 2014.г. урађено је следеће:

- За првих 6 месеци 2014. године примљено је 178 пријава/информација о догађајима и угрожавању безбедности са допунама. Урађено је 175 извештаја о обради догађаја.
- Коресподенција са ваздухопловним властима других држава и другим организацијама у вези догађаја – 43
- Израда Извештаја о стању безбедности цивилног ваздухопловства у РС за период јануар-јуни 2014.г.
- Израда извештаја о примљеним догађајима за период 01. мај-06. октобар 2014. г. за потребе достављања Министарству надлежном за послове саобраћаја;
- Комуникација са пружаоцима услуга у вези система за пријављивање догађаја, подацима око догађаја и поступцима по уоченим угрожавањима.
- Рад на пословима који се тичу ванредног слетања авиона HA-ERB на аеродром Поникве, са достављањем информације вазд. властима Мађарске (изјава пилота, пријава догађаја итд);
- Одржавање система за Добровољно пријављивање догађаја – постављање флајера на аеродрому Београд и аеродрому Ниш, штампање флајера...
- Рад на ECCAIRS бази догађаја
- Израда презентације у вези Удеса, озбиљних незгоде и догађаја за потребе држања предавања/презентације – Семинар о безбедности, Параћин 13. 05. и Нови Сад 15. 05.;
- Припрема, израда и држање презентације 'Систем пријављивања догађаја са освртом на удесе и озбиљне незгоде – кратак преглед и упознавање' за потребе радионице у организацији JAT Технике, 11. 06. 2014. г.;
- Праћење ситуације око званичног броја за пријављивање удеса и озбиљних незгоде са предлогом за издавање NOTAM-а
- Предлог измена у кодовима по којима а/д Београд доставља Недељне извештаје о редовности саобраћаја;

12.2. Информационо-комуникациони послови

ОЈ у ДЦВ у току године су вршиле ажурирање сајта ДЦВ у вези регулативе из своје области.

- Успостављање производног окружења за апликације на Oracle платформи- Израда спецификације предмета јавне набавке ЈН 12-2013, Oracle производи. Инсталација сервера за Oracle производно окружење. Урађена спецификација

предмета јавне набавке ЈН 13-2014 услуге успостављања производионог окружења за апликације на Oracle платформи. Реализација уговора по ЈНМВ 13/2014 - услуга имплементације Oracle платформе је у току. У предлогу Програма рада за 2015. је планирана миграција постојећих апликације у производно окружење у I и II кварталу.

- *Увођење динамичког дата центра (Data Center) и директоријумских сервиса*- Израда спецификације предмета јавне набавке ЈН 12-2013, MicroSoft SQL Server. Израда спецификације предмета јавне набавке ЈН 14-2013 сервера и система за складиштење података.

Уговори о набавкама добра и услуга неопходних за реализацију овог посла су потписани у децембру 2014. У предлогу Програма рада за 2015. је реализација ових уговора планирана за I-IV квартал.

- *Унапређење десктоп платформе*- Увођење у рад 24 рачунара набављених 2013. године. Надограђено шездесет и два десктоп и лаптоп рачунара старости од 3 до 6 година. Припремљено 14 рачунара за донацију. Инсталiran MicroSoft Office 2013 на двадесет рачунара. Трајно брисање података са расходоване опреме- са 15 хард дискова.
- *Унапређење сигурности информационог система* - Успостављено аутоматизовано решење за чување резервне копије базе података коју користи апликација Писарница. Креiran документ "Опис решења за аутоматизовано креирање резервне копије (бекапа) базе података коју користи апликација Писарница".

У предлогу Програма рада за 2015. је овај посао планиран за I-IV квартал

- *Развој апликативног софтвера неопходног за подршку процесима ДЦВ*- Самостално изучавање Oracle моделирања података и дизајна релационе базе података. Пројектовање наменског софтвера за потребе Одељења саобраћајне делатности- Креirани су документи "Концепт пројектног решења" и "Пројектни задатак".

Развијена апликација "Дозволе падобранаца" и дата корисницима на тестирање. Креirано упутство за инсталацију у производно окружење. Апликација пуштена у производњу 27.10.2014. Развијање ове апликације није било планирано Програмом рада ДЦВ за 2014.г.

Развој апликације "ATOS - Сертификација и надзор оператора"- Креirани документи Опис страна и израђени модули за унос регулативе, унос образаца, поступак конверзије, инспекције и периодичне провере. Тестирали сви модули осим периодичне провере. У току је израда модула за поступак основне провере.

- *Праћење и проучавање трендова у развоју информационо комуникационих технологија (ИКТ) и пројеката који се реализују у окружењу. Анализа правца развоја, праћење технолошких достигнућа, стално стручно усавршавање, присуство у стручној јавности...-* Дефинисан предмет консалтинг услуге. Урађен документ "Пројектни задатак" за потребе пројекта "Пројектовање наменског софтвера за потребе Одељења саобраћајне делатности". Урађен драфт документа "Концепт пројектног решења" за потребе пројекта "Пројектовање наменског софтвера за потребе Одељења саобраћајне делатности".

- Учешће на стручним скуповима- Oracle Day 2014 - Beograd hotel Hyatt, 6. конференција Oracle групе корисника Србије.
- Ажурирање и проширивање садржаја постојеће интернет презентације ДЦВ без великих измена у структури исте- Број захтева за измену садржаја сајта: 113. Ангажовање: 22,9 ч/д.
- Учешће у заједничким пројектима ДЦВ у циљу унапређења организационо институционалних капацитета. Планирање и извештавање- Усаглашен садржај базе за израду извештаја о раду ОИКП са усвојеним Програмом рада ДЦВ за 2014. годину. Урађени месечни извештаји о раду ОИКП. Израђени и усаглашавани предлози Програма рада, Плана набавки, Плана обука. Урађен годишњи извештај о раду ОИКП.

Припрема за сертификацију за ISO 9001 – 2008.- Нацрти процедура:

- ДЦВ-ИТ-ПР-001, за процес планирања и праћења извршења у ОИКП,
- и ДЦВ-ИТ-ПР-005, за редовно одржавање хардвера и софтвера.

- Администрација сервера и мрежне инфраструктуре- Администрација Oracle окружења (развојног и производног). Преглед системских извештаја на серверима. Праћење процеса израде резервних копија. Праћење (мониторинг) перформанси и подешавање система. Заштита од малициозног софтвера. Ажурирање и надоградња софтвера. Праћење рада и одржавање мрежних штампача.

- Увођење система за планирање ресурса (*Enterprise Resource Planning*)- Унапређење рада Одељења за људске ресурсе.

ОИКП није ни иницијатор набавке апликације ни корисник ове апликације. ОИКП укључен у заједнички рад корисника апликације из Одељења за људске ресурсе и представника Информатике почевши од 12. 11. 2014. године. Одржана додатна обука за коришћење генератора извештаја. Дефинисане додатне функционалности апликације које ће поједноставити коришћење апликације и убрзати рад корисника, рад ће бити настављен у 2015. години до завршетка реализације уговора.

- Техничка подршка запосленима у коришћењу информационо комуникационих технологија- Интервенције на софтверу и хардверу по захтеву корисника. Број случајева: 541. Ангажовање: 86,1 ч/д.

- Учешће у активностима у вези са набавкама из домена ИКП- Спецификација за набавку услуге "Ангажовање специјализованих екстерних предавача/школа". Спецификација за јавну набавку ЈН 14/2014 - блејд сервери и додатна опрема за блејд шасију и сервере. Израда новог сајта Директората- Започет рад на изради спецификације захтева.

Учешће у набавци хардвера и софтвера- Набављени SAN дискови за проширење постојећег система за складиштење података (storage). Набављен пројектор за Одељење за ваздухопловну регултиву. Конфигурисани и уручени таблети за инспекторе и директоре. Набављена годишња лиценца за Google Earth Pro за потребе Одељења аеродрома. Набавка Ultrabook рачунара. Спецификација кертриџа за јавну набавку мале вредности 6/2014.

Унапређење софтверске подршке за рад Писарнице ДЦВ. Присуство презентацији софтверског решења за рад Писарнице на OpenText платформи и договор о даљој сарадњи. Израђена спецификација захтева.

- *Обука за администрацију Мајкрософт (Microsoft) инфраструктуре укључујући сертификацију ("MCITP Enterprise Administrator")- Похађан курс Microsoft Sharepoint 2010.*
- *Унапређење мрежне инфраструктуре- Имплементација секундарног Интернет рутера.*

Имплементација Интернет рутера у Служби трагања и спасавања - Остварен планирани сценарио константног коришћења примарног линка и активације и коришћења секундарног само у случајевима пада примарног линка.

- *Софтверска подршка за израду извештаја о раду за задати период на нивоу ДЦВ (нпр.квартално, годишње..)- Развој апликације за подршку процесима извештавања (PLIZ). По предлогу Одељења за планирање и развој (ОПР) планирано за I-IV квартал,заједнички рад са ОПР на дефинисању проектног задатка започет 01.07.2014. године, у предлогу Програма рада за 2015. је наставак рада планиран за I-IV квартал.*

У циљу унапређења процеса рада, кадровских капацитета и побољшања организационе структуре, током 2014. године спроведене су активности из следећих области:

12.3. Општи и правни послови

Сачињено је укупно 39 Уговора о раду, Анекса уговора о раду и уговора закључених са Директоратом, 6 Уговора о делу, 3 уговора о пословно-техничкој сарадњи, 75 Уговора о зајму.

Израђен Споразум између Директората цивилног ваздухопловства РС и Клиничког центра Србије о ангажовању својих потенцијала и пружању медицинских услуга за потребе трагања и спасавања у цивилном ваздухопловству, као и Споразум између Директората цивилног ваздухопловства РС и Клиничког центра Ниш о ангажовању својих потенцијала и пружању медицинских услуга за потребе трагања и спасавања у цивилном ваздухопловству.

Урађено 375 решења о остваривању права из радног односа.

Решење о полагању државног стручног испита, решење о формирању комисија и радних група, Решење о архивским знацима, Решење о изменама Решења, Одлука о прерасподели радног времена- реализован 51 акт.

На основу поднетих захтева за издавање граничне дозволе за аеродром Београд и Ниш – издато 100 граничних дозвола.

Урађен Правилник о раду ДЦВ, докето 18 одлука. Дата су правна мишљења везана за радно право, прате се и примењују сва општа акта ДЦВ из домена рада и радних односа, прате се радни и управни спорови, као и текућа сарадња са адвокатима. Урађено је 19 пријава запослених (чланова породице), а 16 одјава запослених (чланова породице). Старање о пословима вођења писарнице и правно кадровске архиве Директората, начину

коришћења и одржавању службених аутомобила, обављању секретарских послова.
Преведено 12 подзаконских прописа и 8 аката.

12.4. Људски ресурси

Урађене су измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији послова и радних места у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије. Израђен је и нови Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Директорату цивилог ваздухопловства Републике Србије.

Израђен је предлог измене Правилника о образовању и стручном усавршавању запослених који није усвојен. Прате се позитивно правни прописи из области радног права, безбедности и здравља на раду, као и прописи везано за злостављање запосленог. Израђују се решења о годишњим одморима запослених, давање мишљења везано за остваривање права из радно правних односа, безбедности и здравља на раду, као и мишљења везано за стручна усавршавања запослених. Успостављени су и одржавани контакти и сарадња са релевантним домаћим и страним институцијама које се баве стручним усавршавањем кадрова. Прате се фондови стипендирања школовања и стручног усавршавања. Урађена реализација Плана стручног усавршавања запослених за 2014. годину. Израђен план обуке запослених за 2015. годину.

Спроведене су мере и активности у вези са безбедношћу и здрављу на раду – урађена измена и допуна Акта о процени ризика, обука новозапослених из области БЗР, 4 запослена остварила права код повреде на раду.

Реализоване непланиране активности:

- Урађена реализација непланираних обука за 2014.г.
- У погледу увођења система праћења радног учинка запослених у ДЦВ РС – израђен је програм оцењивања запослених који није усвојен.
- Израђена и усвојена процедура о организацији протоколарних посета
- Урађена анализа и превод Уговора са Airbus-ом о коришћењу каталога. Закључен уговор.
- Спроведена анкета задовољство запослених, урађена анализа исте и дате мере за побољшање.
- Урађена процедура за управљање кадровима.

12.5. Финансије и рачуноводство

У вези платног промета и ликвидатуре, током 2014. године: обрађено је 861 извод текућег рачуна, 260 извештаја о стању на текућем рачуну, 250 спецификација обавеза за плаћање, 234 дневна извештаја о стању и промету по рачуну, 38 рачуна о девизном плаћању, обрађено 6182 документа за плаћање (књига улазних рачуна), обрачунато 3042 документа за наплату (књига излазних рачуна).

У вези послова благајне обрађено 226 налога благајни за наплату и 296 налога за исплату, састављено 142 благајничка извештаја.

Обрачун зарада, накнада и осталих личних примања: обрађен 504 документа (листа присуности), урађено 120 контрола сати рада по листама, урађена контрола 20304 податка из листа присуности. Обрађено 3790 вирманских налога за исплату зараде.

Састављено и предато 184 пореске пријаве по врстама исплата, боловања преко 30 дана и породиљско одсуство за просечно 4 запослена. Извршен обрачун и исплата 12 превоза запосленим, 4 солидарне помоћи, извршен обрачун за око 500 службених путовања у земљи и око 200 у иностранству, као и 1 спецификација (84 деце) и одлука за пакетиће. Урађено 184 спецификације за обрачун и исплату осталих личних примања испитивача. Сачињено 17 спецификација у вези обрачуна и исплата осталих личних примања ангажованих лица и 60 обрачуна и исплата осталих личних примања за члана Управног одбора Директората. Урађено и предато фонду ПИО преко 250 појединачних и колективних МУН образца по појединачним исплатама за друга примања.

Рачуноводство- контирање документације: 22826 ставки за књижење, израда 1475 налога за књижење, унос 3500 улазних рачуна у главну књигу, унос 3400 излазних рачуна у главну књигу, обрада благајничке документације -142, обрада основних средстава/амортизација, пореска амортизација и обрачун 100 ставки, попис и усаглашавање пословних књига- сет докумената, затварање пословних књига и израда завршних извештаја – сет извештаја, унос обрачуна зарада у главну књигу - рекапитулација зарада за 12 месеци, унета документа у главну књигу у вези уговора, накнада и осталих личних примања. Достављена 3 квартална извештаја за РЗ за статистику. У вези сарадње са ревизорском кућом –извршене припреме за израду извештаја о ревизији, попуњено 10 упитника.

Ванредни послови- бодовање радио места по методологији – извршено груписање послова по три критеријума на основу 5 захтева, Урађен нацрт Правилника о раду и усаглашен са мишљењима министарства и предат на усвајање. Урађен Правилник о рачуноводству. Врши се месечно креирање и слање за све запослене по елементима за обрачун зараде пријава у регистар запослених.

12.6. Планирање и развој

Рутне накнаде

Измене зоне наплате „Београд“ у „Србија-Црна Гора-КФОР“

учешће на преговорима са представницима КФОР/HungaroControl у циљу реализације Закључака Владе РС сходно Извештају о променама у зони наплате рутних накнада „Београд“ у циљу поновног отварања ваздушног простора изнад територије АП Косова и Метохије за цивилни ваздушни саобраћај; послат захтев Евроконтролу за промену у зони наплате „Београд“ и захтев за измену висине јединице рутне накнаде за 2014.г. сходно измени у зони наплате, са 46,08 евра на 50,42 евра (без административне накнаде) за период примене април-децембар 2014.г.;

урађен, усаглашен са свим учесницима измене зоне наплате рутних накнада „Србија-Црна Гора-КФОР“ и потписан Протокол о методологији за утврђивање трошковне основе Србија - Црна Гора – КФОР и обрачун јединице рутне накнаде; овим протоколом Директорат је одређен за координацију свих података о рутним накнадама у заједничкој зони наплате;

урађен, усаглашен са свим учесницима измене зоне наплате рутних накнада „Србија-Црна Гора-КФОР“ и потписан Протокол о инструкцијама за плаћање рутних накнада за период фактурисања април-децембар 2014.г.;

учешће на преговорима са представницима Међународног удружења авио-превозилаца (IATA), сходно њиховој ургенцији за смањење висине јединице рутне накнаде зоне

наплате „Србија-Црна Гора-КФОР“; достава захтева Евроконтролу за разматрање и одобрење измене висине јединице рутне накнаде за 2014.г. сходно смањењу рутних трошкова КФОР/HungaroControl, са 50,42 евра на 47,97 евра (без административне накнаде) за период примене август-децембар;
урађен, усаглашен са свим учесницима измене зоне наплате рутних накнада „Србија-Црна Гора-КФОР“ и потписан Протокол о инструкцијама за плаћање рутних накнада за период фактурисања август -децембар 2014.г.;

Остало- рутне накнаде

обрађени подаци из финансијских извештаја ДЦВ за 2013.г., обрачун рутних расхода Директората за 2013.г., завршен прелиминарни план рутних расхода Директората за период 2015-2019.г.; остварено учешће на мајском састанку са свим учесницима заједничке зоне наплате рутних накнада „Србија-Црна Гора-КФОР“, извршена консолидација података свих учесника; достављене извештајне табеле заједничке зоне наплате „Србија-Црна Гора-КФОР“ Евроконтролу, а за потребе разматрања од стране Међународног удружења авио-превозилаца и других учесника заједничког система обрачуна и наплате рутних накнада ЕУ, сходно Начелима Евроконтрола; остварено учешће на мутилатералним преговорима свих учесника система рутних накнада, IATA, IACA, ЕК и др. – јунској седници Проширеног одбора за рутне накнаде Евроконтрола, на којем су правдани рутни трошкови за 2013.г. и презентовани прелиминарни подаци за период 2015-2019.г.;

обрађени подаци бруто промета књижења Директората и израђена процена реализације Финансијског плана Директората за 2014.г, обрађени плансki подаци ОЈ Директората за 2015.г. и израда коначних планираних рутних расхода Директората за 2015.г. као планираних рутних расхода Директората за период 2015-2019.г.; остварено учешће на октобарском састанку са свим учесницима заједничке зоне наплате рутних накнада „Србија-Црна Гора-КФОР“, извршена консолидација података свих учесника; достављене извештајне табеле заједничке зоне наплате „Србија-Црна Гора-КФОР“ Евроконтролу, а за потребе разматрања од стране Међународног удружења авио-превозилаца и других учесника заједничког система обрачуна и наплате рутних накнада ЕУ, сходно Начелима Евроконтрола; остварено учешће на мутилатералним преговорима свих учесника система рутних накнада, IATA, IACA, ЕК и др. – новембарској седници Проширеног одбора за рутне накнаде Евроконтрола, на којем су правдани рутни трошкови за 2013.г. и презентовани прелиминарни подаци за период 2015-2019.г.;

обрађени подаци о планираним и одобреним подацима о рутним накнадама заједничке зоне наплате „Србија-Црна Гора-КФОР“ и израда предлога Протокола о инструкцијама за расподелу рутних накнада за 2015.г.; предлог овог протокола је достављен свим учесницима на разматрање;

обрађени подаци о исплаћеним рутним накнадама учесницима заједничке зоне наплате „Србија-Црна Гора-КФОР“ у 2014.г. и сходно уоченим мањим неправилностима извршена је, у координацији са свим учесницима и представницима Евроконтрола, израда предлога Протокола о инструкцијама за корекцију исплате рутних накнада за 2014.г.;

вршена је редовна обрада података са Евроконтроловог екранет портала у односу на рутне накнаде;

Остало

обрађивани су извештаји SMATSA доо о фактурисаним и наплаћеним терминалним накнадама, на основу којих су сачињавани Споразуми о исплати Директората по основу терминалних накнада и Анекси истих, а за потребе реализације потраживања према SMATSA доо, као и плаћања Директорату дела од наплаћених терминалних накнада (Анекс 3. и 4. Споразума за 2013.г.; Основни споразум за 2014.г. и Анекси 1, 2. и 3. истог; израда предлога Основног споразума за 2015.г.);

вршено је уношење дневних извештаја оператора аеродрома о броју одлазећих путника, као и пошти и роби у одласку у апликацију за накнаде CAD PAX и CAD CAR, као основу чега је вршено издавање фактура за ДЦВ путничку и ДЦВ робну накнаду;

вршена је обрада података о реализацији прихода и уплата од накнада које се плаћају Директорату, као и књиговодствених података о расходима; анализа параметара од утицаја на реализацију месечног новчаног тока прилива и пројекција трендова у односу на расходе, приходе и уплате, и израђивање су месечне Информације о реализацији Финансијског плана ДЦВ за 2014.г. и Информације о фактурисаним рутним накнадама зоне наплате укључујући и износ фактурисања (прихода) Директората;

Јавне набавке

Током 2014.године настављено је одн. покренуто 18 јавних набавки и донете одлуке о обустави 2 поступка и то:

1. JHMB 12/2013 за лиценцирани софтвер;
2. JHMB 1/2014 за одржавање софтвера за рачуноводство и финансије;
3. JH 2/2014 чишћење радног простора;
4. JHMB 3/2014 гориво за потребе службених аутомобила;
5. JH 4/2014 редован сервис аутомобила;
6. JH 14/2013 сервиси и систем за складиштење података;
7. JHMB 6/2014 канцеларијски материјал
8. JHMB 5/2014 адвокатске услуге -обустављено;
9. JH 7/2014 Услуга закупа пословног простора;
10. JHMB 8/2014 радови, генерална реконструкција пословног простора Службе трагања и спасавања;
11. JHMB 9/2014 увођење система менаџмента квалитета;
12. JHMB 10/2014 Лекарски прегледи за запослене - обустављено;
13. JHMB 11/2014 Услуга обезбеђења;
14. JHMB 12/2014 Услуга редовног авио-превоза;
15. JHMB 13/2014 Услуга имплементације Oracle платформе;
16. JH 14/2014 блејд сервери и додатна опрема за блејд шасију и сервере;
17. JHMB 15/2014 лиценце;
18. JHMB 16/2014 услуга имплементације Microsoft платформе.

Урађена је и усвојена Процедура о ближем уређивању поступка јавне набавке у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије;

Извршено је усаглашавање (састанци, кореспонденција) са Управом за јавне набавке, Министарством финансија и Републичким секретаријатом за законодавство на тему примене Закона о јавним набавкама на стручно усавршавање запослених ДЦВ у иностранству. Добијено мишљење да се обука запослених у ДЦВ на пословима провере и инспекцијског надзора изузима од примене Закона о јавним набавкама (не мора да се набавља кроз поступак јавне набавке).

- *Планирање и извештавање*

У извештајном периоду су сачињени следећи извештаји:

- Урађен је извештај о раду за 2013. годину и усвојен од стране УО ДЦВ.
- Урађени су периодични извештаји за I и II квартал 2014. г. израда извештаја за III квартал је у току.
- Извештај о реализованим јавним набавкама за IV квартал 2013. г. као и за I, II и III квартал 2014. г. послат Управи за јавне набавке .

Као и планови:

- Урађен Програм рада ДЦВ РС за 2015. г.
- Урађен Финансијски план ДЦВ РС за 2015. г.
- Урађен предлог Плана јавних набавки за 2015. г.

Службена путовања

- У извештајном периоду реализована је организација 215 службених путовања.

Остале активности:

- Активности у вези са Споразумима о трагању и спасавању:
Израда нацрта Анекса 2 Споразума о трагању и спасавању са МУП;
Израда Адендума 1 Анекса 2 Основног споразума о трагању и спасавању за уплату финансијских средстава за МУП.
- Израда нацрта новог Основног споразума о трагању и спасавању са Министарством одбране;
- Израда нацрта Уговора о ангажовању потенцијала Министарства здравља и пружање медицинских услуга за потребе трагања и спасавања у цивилном ваздухопловству РС;
- Припрема прилога у вези са информацијама од јавног значаја и прекршајни поступак.
- Израда информација о третману добити ДЦВ по основу остварених прихода од рутних накнада - изјашњење на допис Тужилаштва за организовани криминал;
- Израда Информације о примени члана 15. став 1. Закона о буџету РС за 2014. г. на ДЦВ у односу на остварену добит ДЦВ за 2013. г.
- Израда заједничке Информације о правном статусу, принципима рад и финансирању ДЦВ и SMATSA доо
- Кореспонденција са Air Serbia и Министарством финансија у вези са реализацијом правоснажне пресуде на име дуговања за CAD PAX и CAD CAR.
- Активности у вези са прибављањем пословног простора

12.7. Информације од јавног значаја

Урађен и поднет годишњи извештај Поверенику о поступању по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Закону о заштити података о личности, Табела 1 и Табела 2.

12.8. Управљање ваздушним саобраћајем

У сарадњи са другим ОЈ у Дирекцији израђена су системска документа везана за обуку запослених на нивоу Дирекције ANS/ADR/SEC (Програм обуке инспектора и одитора и Основни принципи и програми обуке одељења ATM/CNS, планови и регистри обука).

Урађена је ревизија процедуре NSA-PRO-001-SR Приручника безбедносног надзора (NSA-MAN-001-SR), као и ревизија листа базних питања због измене у ЕУ регулативама.

Континуирано се прате показатељи безбедности и на основу њих се врши разматрање потребе за евентуалне промене планова безбедносног надзора и инспекцијског надзора.

Разматрана је интерна процедура ДЦВ-а у вези са обавештењем ICAO о одступањима од SARPs и објављивањем одступања.

У току је израда групе докумената у вези са поступцима у ДЦВ РС у кризним ситуацијама у ваздухопловству.

Остале активности Директората:

- Представници Директората су гостовали и давали изјаве за медије, ТВ, штампу и радио. У извештајном периоду Директорат је издао око 130 саопштења за медије и вести на сајту.
- Припремљена Монографија о 10 година постојања Директората цивилног ваздухопловства РС и прослављен јубилеј.
- У фебруару и децембру месецу извршено ажурирање Информатора о раду.
- У току је израда Стратешко-пословног плана Директората за период 2015-2019.г.
- Анализа примене интермодалног саобраћаја на аеродрому Лисичији јарак.

Број 10-01-0303/2015-000 8

У Београду, 11. 08. 2015. године

УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Проф. др Зорана Михајловић